

Wojewoda Pomorski

FB-III.431.31.2025.SO

Gdańsk, 18 czerwca 2026 r.

Wystąpienie pokontrolne

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku ¹

Przedmiot kontroli:

Realizacja dochodów budżetu państwa oraz wydatkowanie środków publicznych na zadania objęte planem finansowym jednostki w 2024 r.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia – 31 grudnia 2024 r.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ² (zwanej dalej ustawą o finansach publicznych),
- art. 28 ust. 1 pkt. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ³,
- art. 6 ust. 4 pkt. 1, art. 12 ust. 1 oraz art. 20 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ⁴ (zwanej dalej ustawą o kontroli).

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 27 sierpnia - 22 września 2025 r., w tym w siedzibie jednostki kontrolowanej w dniach: 27 sierpnia - 18 września 2025 r.

W dniu wszczęcia kontroli, tj. w dniu 27 sierpnia 2025 r. kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej przez jednostkę.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Andrzej Kania – Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej przeprowadzenia, tj. do dnia 28 kwietnia 2026 r.

¹ ul. Na Stoku 48, 80-874 Gdańsk,

² (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.),

³ (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 190 ze zm.; tj. Dz.U. z 2025 r. 428),

⁴ (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 224),

Od dnia 29 kwietnia 2026 r. obowiązki Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa pełni Pani Monika Kowalczyk, dotychczasowy Zastępca Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa ⁵

Skład zespołu kontrolującego:

Stanisław Ostrowski – główny specjalista w Oddziale Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku działający na podstawie upoważnienia Wojewody Pomorskiego nr 33/2025 z dnia 22 sierpnia 2025 r.

Informacje wstępne:

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku (zwany dalej Inspektoratem) jest jednostką budżetową, wchodzącą w skład wojewódzkiej administracji zespolonej, przy pomocy, której, zadania Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa na terenie województwa pomorskiego wykonuje Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Inspektorat działa na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa ⁶ oraz innych ustaw, a także na podstawie:

- Statutu nadanego Zarządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 9 lutego 2021 r.,
- Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 4/2021 r. Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 11 lutego 2021 r. i zatwierdzonego przez Wojewodę Pomorskiego w dniu 23 lutego 2021 r.

Zgodnie z postanowieniami Statutu w skład Wojewódzkiego Inspektoratu wchodzi:

- Działy: Nadzoru Fitosanitarnego, Nadzoru Nasiennego, Ochrony Roślin i Nawozów, Finansowy i Administracyjny,
- samodzielne stanowiska pracy do spraw: obsługi prawnej, kadr, informatyki, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i spraw obronnych, ochrony informacji niejawnych, ochrony danych osobowych – inspektora danych osobowych,
- Oddziały Graniczne w Gdańsku i w Gdyni,
- Oddziały Terenowe w: Bytowie, Chojnicach, Człuchowie, Gdańsku, Kościerzynie, Kwidzynie, Lęborku, Malborku, Nowej Wsi Rzecznej, Nowym Dworze Gdańskim, Pucku i Słupsku.

Stan zatrudnienia w Inspektoracie na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2024 r. z uwzględnieniem podziału na członków korpusu służby cywilnej i pracowników zatrudnionych poza korpusem służby cywilnej, oraz podziału na pracowników wykonujących zadania inspekcji oraz

⁵ str. 424 akt kontroli – Notatka służbowa z dnia 7 maja 2026 r.,

⁶ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1993,

pracowników obsługi przedstawiono w tabeli poniżej ⁷:

Stan zatrudnienia na dzień	1 stycznia 2024 r.		31 grudnia 2024 r.	
Osoby/Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty
Korpus służby cywilnej	97	95,90	97	94,20
poza Korpusem Służby Cywilnej	9	6,70	7	5,50
Razem	106	102,60	104	100,90
Wykonujący zadania Inspekcji	88	88,00	87	86,50
Obsługa Inspektoratu	18	14,60	17	14,40
Razem	106	102,60	104	100,90

Zgodnie z informacją Inspektoratu z dnia 16 września 2025 r. ⁸ siedziba Inspektoratu w Gdańsku oraz siedziby oddziałów terenowych Inspektoratu w Gdańsku, w Bytowie, w Chojnicach, w Człuchowie, w Nowym Dworze Gdańskim i w Słupsku znajdują się w nieruchomościach Skarbu Państwa użytkowanych na zasadzie trwałego zarządu ustanowionego na rzecz Inspektoratu.

Natomiast siedziby oddziałów terenowych Inspektoratu w Kościerzynie, w Kwidzynie, w Lęborku, w Malborku, w Nowej Wsi Rzecznej i w Pucku znajdują się w pomieszczeniach użytkowanych na podstawie zawartych przez Inspektorat umów najmu.

Pomieszczenia użytkowane przez oddziały graniczne w Gdańsku i w Gdyni wynajmowane są przez Wojewodę Pomorskiego zgodnie przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych, przejść turystycznych, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych oraz punktów nocnego postoju na rzekach granicznych, ich wyposażenia w sprzęt, a także organów właściwych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych ⁹.

Ustalenia kontroli:

Zgodnie z dyspozycją art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o kontroli, kontrolę przeprowadzono w celu oceny działalności jednostki w oparciu o kryteria kontroli określone w art. 28 ust. 3 pkt 1 wskazanej wyżej ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie i art. 4 ustawy o kontroli, tj. pod względem legalności, rzetelności, celowości i gospodarności w następujących obszarach jej działalności w 2024 r.:

1. Wykonania planu wydatków budżetu państwa.
2. Wykonania planu wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym.
3. Wykonania planu dochodów budżetowych.

⁷ str. 40 akt kontroli – Informacja Inspektoratu z dnia 28 sierpnia 2025 r.

⁸ str. 81 akt kontroli – Informacja Inspektoratu z dnia 16 września 2025 r.,

⁹ tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 64 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 186,

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę zapisów w ewidencji księgowej dochodów i wydatków, na podstawie której Inspektorat sporządził złożone za 2024 r. sprawozdania:

- RB-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,
- RB-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

1. Wykonanie w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa.

Plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. ustalony w ustawie budżetowej w kwocie ogółem 14.900.000 zł, został w trakcie roku zwiększony o kwotę ogółem 434.361 zł, tj. do kwoty ogółem 15.334.361 zł decyzjami wydanymi przez Ministra Finansów oraz Wojewodę Pomorskiego, jak niżej:

- o kwotę 65.000 zł decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 13 maja 2024 r. z przeznaczeniem na pokrycie zakupu serwera i kserokopiarki dla Inspektoratu (§ 6060 – środki pochodzące z rezerwy celowej Wojewody Pomorskiego),
- o kwotę 100.000 zł decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 14 sierpnia 2024 r. z przeznaczeniem na pokrycie wydatków Inspektoratu związanych z wypłatą odpraw emerytalnych (§ 4020 – środki pochodzące z rezerwy celowej Wojewody Pomorskiego),
- o kwotę 45.361 zł decyzją Ministra Finansów z dnia 14 października 2024 r. z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z wypłatą wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników Inspektoratu zaangażowanych w realizację projektu Nr 101143364 – PL Programu SMP (Single Market Programme) 2024 realizowanego w ramach Porozumienia Grantowego z dnia 26 stycznia 2024 r. dotyczącego dofinansowania realizacji działań kontrolnych (§ 4021, 4111 i 4121 – środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 8),
- o kwotę 100.000 zł decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 20 listopada 2024 r. z przeznaczeniem na zwiększenie planu wydatków bieżących Inspektoratu (gr. § 4000 – środki pochodzące z rezerwy celowej Wojewody Pomorskiego),
- o kwotę 100.000 zł decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 2 grudnia 2024 r. z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem samochodu na potrzeby Oddziału Terenowego Inspektoratu w Pucku (§ 6060 – środki stanowiące niewykorzystaną część środków zaplanowanych na wydatki w ustawie budżetowej),
- o kwotę 24.000 zł decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 6 grudnia 2024 r. z przeznaczeniem na zwiększenie planu wydatków bieżących Inspektoratu (gr. § 4000 – środki stanowiące niewykorzystaną część środków zaplanowanych na wydatki w ustawie budżetowej).

W trakcie roku Wojewoda Pomorski dokonał zmian w planie wydatków Inspektoratu sześcioma decyzjami zmniejszając plan wydatków Inspektoratu w §§: 4010, 4020, 4040,

4110, 4120 i 6060 o kwotę ogółem 356.008 zł oraz zwiększając tym samym plan wydatków Inspektoratu w §§: gr. 4000, 4020, 4022, 4112, 4122, 6060 o ww. kwotę.

Ponadto w trakcie roku, Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa na podstawie upoważnienia wynikającego z zarządzenia Wojewody Pomorskiego nr 73/2012 z dnia 6 kwietnia 2012 r.¹⁰, dokonał zmian w planie wydatków Inspektoratu czternastoma decyzjami na kwotę ogółem 162.890 zł.

Plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. po zmianach i jego wykonanie oraz stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazane w sprawozdaniu rocznym z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa Rb-28 przedstawiono w tabeli poniżej:

Paragraf rozdziału 01032	Plan wydatków po zmianach	Wykonanie wydatków	Środki niewydatkowane (kol. 2-3)	Zobowiązania niewymagalne
1	2	3	4	5
3020	88 450,00	88 436,82	13,18	
gr. 4000, w tym:	1 602 450,00	1 602 408,02	41,98	
4210		726 780,91		
4220		3 123,17		
4260		289 645,92		1 034,30
4280		24 626,00		
4300		314 760,50		6 215,27
4360		91 288,15		246,00
4400		152 183,37		
4010	649 000,00	648 919,38	80,62	
4020	9 438 844,00	9 438 394,56	449,44	
4021	38 500,00	38 500,00		
4022	132 156,00	132 156,00		
4040	592 000,00	591 849,89	150,11	736 202,16
4110	1 723 903,00	1 723 886,76	16,24	124 639,02
4111	6 618,00	6 618,00		
4112	22 717,00	22 717,00		
4120	201 535,00	201 525,73	9,27	14 107,55
4121	243,00	243,00		
4122	835,00	835,00		
4270	105 940,00	105 934,94	5,06	
4410	66 590,00	66 585,27	4,73	
4420	1 400,00	1 393,71	6,29	
4430	46 070,00	46 068,66	1,34	499,31

¹⁰ Zarządzenie Nr 73/2012 Wojewody Pomorskiego z dnia 6 kwietnia 2012 r. w sprawie upoważnienia kierowników państwowych jednostek budżetowych, objętych budżetem Wojewody Pomorskiego do dokonywania przeniesień planowanych wydatków budżetowych,

Paragraf rozdziału 01032	Plan wydatków po zmianach	Wykonanie wydatków	Środki niewydatkowane (kol. 2-3)	Zobowiązania niewymagalne
1	2	3	4	5
4440	287 250,00	287 236,95	13,05	
4480	23 580,00	23 580,00		
4520	17 100,00	17 086,52	13,48	
4550	30 350,00	30 342,48	7,52	
4700	2 930,00	2 929,00	1,00	
4710	78 200,00	78 152,40	47,60	5 797,91
6060	177 700,00	177 659,85	40,15	
Razem	15 334 361,00	15 333 459,94	901,06	888 741,52

Jak wynika z danych zawartych w sprawozdaniu, wydatki Inspektoratu w 2024 r. wykonane w kwocie ogółem 15.333.459,94 zł dotyczyły:

- w 84,02 % wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi (wydatki w §§: 4010, 4020, 4021, 4022, 4040, 4110, 4111, 4112, 4120, 4121, 4122 i 4710 wykonane w kwocie łącznej 12.883.797,72 zł),
- w 0,58 % wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń (wydatki w § 3020 wykonane w kwocie 88.436,82 zł),
- w 14,24 % wydatków bieżących (wydatki w §§: gr. 4000, 4270, 4410, 4420, 4430, 4440, 4480, 4520, 4550, 4580 i 4700 w kwocie łącznej 2.183.565,55 zł),
- w 1,16 % wydatków inwestycyjnych (wydatki w § 6060 wykonane w kwocie 177.659,85 zł).

Niewydatkowane środki w kwocie ogółem 901,06 zł, w tym 0,15 zł z rezerwy Wojewody Pomorskiego, zostały zwrócone do budżetu państwa w dniu 31 grudnia 2024 r.

Zobowiązania niewymagalne Inspektoratu na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowiły kwotę ogółem 888.741,52 zł i wynikały:

- w kwocie ogółem 880.746,64 zł z naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2024 r. wraz z pochodnymi (§§: 4010, 4110, 4120 i 4710),
- w kwocie ogółem 7.994,88 zł z faktur Vat dotyczących wydatków bieżących (§§: 4260, 4300, 4360 i 4430).

Kontrolą objęto następujące zagadnienia w przedmiotowym obszarze:

- 1.1. Prawdliwość dokonywania zmian w planie wydatków jednostki w 2024 r. przez kierownika jednostki.
- 1.2. Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu rocznym Rb-28 z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowość złożenia sprawozdania.
- 1.3. Zgodność wydatków sfinansowanych ze środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa i rezerwy Wojewody Pomorskiego z przeznaczeniem określonym

w decyzjach o ich przyznaniu.

- 1.4. Zgodność dokonywania wydatków na wynagrodzenia z postanowieniami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej oraz aktami wewnętrznymi obowiązującymi w tym zakresie w jednostce.
- 1.5. Celowość i gospodarność dokonywania wydatków, prawidłowość ich klasyfikowania oraz rzetelność i terminowość ich ewidencjonowania, a także terminowość regulowania zobowiązań z nich wynikających, w odniesieniu do wydatków sklasyfikowanych w wybranych paragrafach klasyfikacji budżetowej.
- 1.6. Prawidłowość ustalania stanu zobowiązań na dzień 31 grudnia 2024 r.
- 1.7. Terminowość regulowania zobowiązań publicznoprawnych.
- 1.8. Prawidłowość i rzetelność prowadzenia ewidencji księgowej wydatków.
- 1.9. Zgodność udzielania zamówień publicznych z postanowieniami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.
- 1.10. Zgodność dokonywania wydatków z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i aktami wewnętrznymi obowiązującymi w tym zakresie w jednostce.

W wyniku kontroli ww. zagadnień stwierdzono:

1.1. Prawidłowość dokonywania zmian w planie wydatków jednostki w 2024 r. przez kierownika jednostki.

W 2024 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa dokonał 14 decyzjami zmian w planie wydatków Inspektoratu na 2024 r. spośród których, 1 decyzja została wydana w styczniu 2024 r., 1 decyzja w listopadzie 2024 r., a pozostałe 12 decyzji w grudniu 2024 r.

Zmiany w planie wydatków dokonane ww. decyzjami dotyczyły następujących paragrafów rozdziału 01032: 3020, gr. 4000, 4110, 4120, 4270, 4410, 4420, 4430, 4440, 4480, 4520, 4550, 4700, 4710 i nie obejmowały zmian w planie uposażeń i wynagrodzeń ze stosunku pracy, wydatków majątkowych, wydatków przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa i wydatków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, a zatem dokonane zostały przez kierownika jednostki w granicach upoważnienia wynikającego z wskazanego wyżej zarządzenia Wojewody Pomorskiego nr 73/2012 z dnia 6 kwietnia 2012 r.

Plan wydatków jednostki na 2024 r. nie obejmował wydatków na wynagrodzenia bezosobowe.

Kontrolą objęto 6 decyzji wydanych przez kierownika jednostki w dniach: 13 listopada 2024 r., 13 grudnia 2024 r. (3 decyzje) oraz 18 i 19 grudnia 2024 r. w sprawie zmian w planie wydatków jednostki na 2024 r. w §§: gr. 4000, 4110, 4270, 4420, 4430, 4440, 4520, 4550 i 4700 na kwotę ogółem 97.000 zł, dokonując konfrontacji planu wydatków wg. stanu na dzień przed wydaniem ww. decyzji w paragrafach objętych zmianami, z wykonaniem

wydatków w tych paragrafach na ten dzień, stwierdzonym na podstawie zapisów w ewidencji księgowej - konto 130 ¹¹.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w każdym objętym kontrolą przypadku zmiany planu wydatków w ww. paragrafach, w przypadku:

- jego zmniejszenia - wykonanie wydatków na dzień przed dokonaniem zmniejszenia ich planu było niższe od ich planu i pozwalało na jego zmniejszenie,
- jego zwiększenia – wykonanie wydatków na dzień przed dokonaniem zwiększenia ich planu było niższe od planu na ten dzień, z wyjątkiem wydatków w § 4440, których plan na dzień 12 listopada 2024 r. został wykonany w pełnej wysokości i decyzją Kierownika jednostki z dnia 13 listopada 2024 r. został zwiększony o kwotę 2.250 zł.

Zatem w zakresie dokonywania zmian w planie wydatków jednostki w 2024 r. przez kierownika jednostki nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.2. Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu rocznym Rb-28 z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowość złożenia sprawozdania.

Na podstawie:

- przesłanej do tut. urzędu w trybie art. 15 ust. 1 ustawy o kontroli ewidencji księgowej wydatków w rozdziale 01032 prowadzonej z podziałem na paragrafy klasyfikacji budżetowej na koncie 130 ¹²,
- okazanych w toku kontroli zestawień naliczeń dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi wraz zapisami w ewidencji księgowej zobowiązań z tego tytułu na kontach zespołu 2 oraz zapisami w ewidencji księgowej na koncie 201 rozrachunków nierozliczonych (zobowiązań) na dzień 31 grudnia 2024 r. z tytułu dostaw i usług,

stwierdzono zgodność danych wykazanych w złożonym w dniu 5 lutego 2025 r., a zatem terminowo, sprawozdaniu rocznym Rb-28 z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa, w zakresie wykonanych wydatków i zobowiązań wg. stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

1.3. Zgodność wydatków sfinansowanych ze środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa i rezerwy Wojewody Pomorskiego z przeznaczeniem określonym w decyzjach o ich przyznaniu.

W 2024 r. plan wydatków Inspektoratu został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy:

- a) celowej budżetu państwa poz. 8 o kwotę 45.361 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników Inspektoratu zaangażowanych

¹¹ str. 379 akt kontroli - Zmiany w planie wydatków przez Kierownika jednostki w 2024 r. - próba kontrolna,

¹² str. 3 i 4 akt kontroli – Ewidencja księgowa wydatków w 2024 r. (konto 130 w poszczególnych paragrafach),

w realizację projektu Nr 101143364 – PL Programu SMP (Single Market Programme) 2024 realizowanego w ramach Porozumienia Grantowego z dnia 26 stycznia 2024 r. (§§: 4021 – 38.500 zł, 4111 – 6.618 zł i 4121 – 243 zł),

- b) Wojewody Pomorskiego o kwotę 100.000,00 zł z przeznaczeniem na zwiększenie planu wydatków bieżących w gr. § 4000,
- c) Wojewody Pomorskiego o kwotę 100.000 zł z przeznaczeniem na wypłatę odpraw emerytalnych - § 4020,
- d) Wojewody Pomorskiego o kwotę 65.000 zł z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne Inspektoratu w postaci zakupu serwera i kserokopiarki - § 6060.

Na podstawie zapisów w ewidencji księgowej Inspektoratu w 2024 r. na kontach zespołu 0, 1 i 2 w korespondencji z zapisami na wyodrębnionej na koncie 998 ewidencji tych wydatków oraz w konfrontacji z dowodami wydatków stanowiącymi podstawę zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono, że:

- a) kwotę 45.361 zł otrzymaną z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 8 wydatkowano na dofinansowanie wypłaty w dniu 12 grudnia 2024 r. nagród 64 pracownikom Inspektoratu zaangażowanym w 2024 r. w realizację Programu SMP oraz zapłaty pochodnych od wypłaconych nagród.

Na podstawie okazanego do kontroli wykazu pracowników Inspektoratu z dnia 11 grudnia 2024 r., którym przyznano nagrody w ramach programu SMP 2024, list płac nr 384 i 384 za grudzień 2024 r., poleceń księgowania nagród wraz z pochodnymi na konta 231, 225, 229 i 998 stwierdzono, że łączna kwota nagród wraz z pochodnymi wyniosła kwotę 201.339 zł, w tym:

- kwotę 45.361 zł stanowiły środki otrzymane z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 8 decyzją Ministra Finansów z dnia 14 października 2024 r., którymi dofinansowano wypłatę przedmiotowych nagród wraz pochodnymi zaewidencjonowaną w §§: 4021 w kwocie 38.500 zł; 4111 w kwocie 6.618 zł i 4121 w kwocie 243 zł.
- kwotę 155.708 stanowiły środki ujęte w planie wydatków na 2024 r. Inspektoratu w §§: 4020, 4110 i 4120 w kwotach odpowiednio 132.156 zł, 22.717 zł oraz 835 zł, przeniesione decyzją Wojewody Pomorskiego z dnia 30 października 2024 r. w tożsamyh kwotach do §§: 4022, 4112 i 4122.

Przedmiotowe wydatki w kwocie 45.361 zł zostały w grudniu 2024 r. zaewidencjonowane na koncie 130 §§: 4021, 4111 i 4121 w kwotach odpowiednio 38.500 zł, 6.618 zł oraz 243 zł.

- b) kwotę 100.000 zł otrzymaną z rezerwy Wojewody Pomorskiego wydatkowano na pokrycie wydatków bieżących Inspektoratu zaewidencjonowanych w § 4210.

Na podstawie okazanych do kontroli dowodów zakupu w grudniu 2024 r. materiałów na potrzeby Inspektoratu oraz zapisów w ewidencji księgowej na koncie 130 § 4210 stwierdzono, że otrzymanymi środkami Inspektorat sfinansował lub dofinansowywał

(jeden przypadek – dofinansowanie zakupu tonerów) zakup ¹³:

- na kwotę 32.721,20 zł zakup 5000 szt. druków świadectw fitosanitarnych dla eksportu,
- na kwotę 25.329,81 zł zakup 53 szt. tonerów 7 rodzajów,
- na kwotę 16.949,40 zł zakup oprogramowania pocztowego Zimbra 10 Network Edition wraz z licencją i wsparciem technicznym (130 stanowisk) w wykonaniu zamówienia centralnego dokonanego przez GIORIN w Warszawie,
- na kwotę 11.346,59 zł zakup paliwa do pojazdów Inspektoratu wg. rozliczenia z dostawcą za okres 01-15 i 16-31 grudnia 2024 r.,
- na kwotę 8.819,10 zł zakup 600 ryz papieru ksero A4,
- na kwotę 4.833,90 zł zakup drobnego sprzętu komputerowego w ilości ogółem 36 szt. w postaci słuchawek z mikrofonem, dysków zewnętrznych, napędów pendrive, hub USB, obudowy na dysk.

Wskazane wyżej zakupy zostały udokumentowane fakturami VAT wystawionymi w okresie od dnia 29 listopada do dnia 30 grudnia 2024 r. na kwotę ogółem 100.318,15 zł, a wynikające z nich zobowiązania zapłacone przez Inspektorat przed upływem terminów ich płatności w okresie od dnia 2 do dnia 30 grudnia 2024 r. środkami otrzymanymi z rezerwy Wojewody Pomorskiego do kwoty ogółem 100.000 zł i w pozostałej kwocie 318,15 zł środkami ujętymi w planie wydatków Inspektoratu na 2024 r. Przedmiotowe wydatki zostały zaewidencjonowane na koncie 130 § 4210 w listopadzie i grudniu 2024 r.

- c) kwotę 100.000 zł otrzymaną z rezerwy Wojewody Pomorskiego wydatkowano na wypłatę odpraw emerytalnych dwóm pracownikom Inspektoratu oraz zapłatę podatku dochodowego od tych odpraw w kwocie ogółem 100.399,68 zł.

Na podstawie listy płac nr 55 i 58 za luty 2024 r. i poleceń księgowarów odpraw emerytalnych wraz podatkiem na konta 231, 225 i 998 stwierdzono, że Inspektorat w dniu 27 lutego 2024 r. wypłacił dwóm pracownikom odprawy emerytalne w kwocie ogółem 94.744,68 zł od których naliczył i zapłacił podatek dochodowy w kwocie ogółem 5.655,00 zł. Wydatki do wysokości 100.000 zł sfinansowano środkami otrzymanymi z rezerwy Wojewody Pomorskiego i w pozostałej kwocie 399,68 zł środkami ujętymi w planie wydatków Inspektoratu na 2024 r.

Przedmiotowe wydatki zostały w grudniu 2024 r. zaewidencjonowane na koncie 130 § 4020.

- d) kwotę 65.000 zł otrzymaną z rezerwy Wojewody Pomorskiego wydatkowano na zakup urządzenia wielofunkcyjnego (kserokopiarki) marki Canon za kwotę 14.999,85 zł oraz dofinansowanie w kwocie 50.000 zł zakupu serwera marki Dell zakupionego za kwotę 63.960 zł. Pozostałą kwotę 0,15 zł Inspektorat zwrócił na rachunek Wojewody Pomorskiego w dniu 31 grudnia 2024 r.

¹³ str. 149 akt kontroli – Zestawienie wydatków objętych kontrolą,

Na podstawie faktur Vat wystawionych przez dostawców w lipcu i sierpniu 2024 r. Inspektorat dokonał zakupu odpowiednio serwera Dell PowerEdge R550 – Serwer 2U (konfiguracja klienta) za cenę 63.960 zł oraz urządzenia wielofunkcyjnego Canon iRA DX C3922i (kserokopiarki) za cenę 14.999,85 zł. Zobowiązania wynikające z przedmiotowych faktur zostały zapłacone przed terminem ich płatności i sfinansowane w przypadku kserokopiarki w pełnej wysokości środkami otrzymanymi z rezerwy celowej Wojewody Pomorskiego, a w przypadku serwera do wysokości 50.000 zł środkami otrzymanymi z rezerwy celowej Wojewody Pomorskiego i w pozostałej kwocie 13.960 zł środkami ujętymi w planie wydatków Inspektoratu na 2024 r.

Na podstawie przedmiotowych faktur Vat wydatki zaewidencjonowano w lipcu i sierpniu 2024 r. w ewidencji księgowej na kontach 130 § 6060 oraz 998, a następnie na podstawie dowodów OT w sierpniu 2024 r. przyjęto zakupione urządzenia na stan środków trwałych – konto 011.

Jak z powyższego wynika, otrzymane z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 8 oraz rezerwy Wojewody Pomorskiego środki w kwocie ogółem 310.361,00 zł Inspektorat wydatkował do kwoty ogółem 310.360,85 zł zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w decyzji Ministra Finansów z dnia 14 października 2024 r., oraz w decyzjach Wojewody Pomorskiego z dnia 13 maja 2024 r., z dnia 14 sierpnia 2024 r. oraz z dnia 20 listopada 2024 r.

Pozostałą kwotę 0,15 zł Inspektorat terminowo zwrócił na rachunek Wojewody Pomorskiego.

1.4. Zgodność dokonywania wydatków na wynagrodzenia z postanowieniami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej oraz aktów wewnętrznych obowiązujących w tym zakresie w kontrolowanej jednostce.

Na podstawie przesłanej do tut. urzędu w trybie art. 15 ust. 1 ustawy o kontroli informacji o wynagrodzeniach w 2024 r. pracowników Inspektoratu ¹⁴, uzupełnionej w toku kontroli zestawieniem wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Inspektoracie wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. i zawierającym 104 pozycje ¹⁵, kontrolujący dokonał analizy ww. obszaru.

Jak wskazano w informacjach wstępnych, na dzień 1 stycznia 2024 r. Inspektorat zatrudniał 106 osób. W trakcie roku stan zatrudnienia zmniejszył się o 2 osoby i wynosił na koniec 2024 r. 104 osoby, z których: 97 osób było zatrudnionych w korpusie służby cywilnej i 7 osób poza korpusem, w tym: Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa i jego Zastępca oraz kierowca, robotnik gospodarczy i 3 osoby sprząające. Ponadto spośród 104 zatrudnionych osób, 87 osób wykonywało zadania Inspekcji, a pozostałe 17 osób wykonywało zadania związane z obsługą działalności Inspektoratu.

Jak wynika ze sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa Rb-28 za 2024 r. w korespondencji z ewidencją wydatków w §§: 4010, 4020, 4021 i 4022,

¹⁴ str. 3 i 4 akt kontroli – Informacja o wynagrodzeniach w 2024 r. pracowników Inspektoratu,

¹⁵ str. 67 akt kontroli – Zestawienie wynagrodzeń pracowników Inspektoratu w 2024 r.,

plan wydatków na wynagrodzenia osobowe w wysokości ogółem 10.258.500,00 zł został wykonany do kwoty 10.257.969,94 zł.

Zasady wynagradzania członków korpusu służby cywilnej określa ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej ¹⁶ oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze. Natomiast zasady wynagradzania pracowników zatrudnionych poza korpusem służby cywilnej określa ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy ¹⁷ oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze.

W toku kontroli dokonano weryfikacji z dokumentami źródłowymi i zapisami w ewidencji księgowo-płacowej danych wykazanych w okazanych do kontroli informacji i zestawieniu w odniesieniu do kierownika jednostki i jego zastępcy (lp. w zestawieniu Inspektoratu 12 i 14) oraz 9 pracowników – członków korpusu służby cywilnej i zatrudnionych w Inspektoracie oraz jego Oddziałach na stanowiskach: inspektor, starszy inspektor (2 przypadki), specjalista (4 przypadki) i starszy specjalista (lp. w zestawieniu Inspektoratu: 5, 17, 22, 24, 35, 55, 58, 64 i 85) ¹⁸.

Przy doborze próby kontrolnej uwzględniono zajmowane przez członków korpusu służby cywilnej stanowiska oraz otrzymanie w 2024 r. dodatków zadaniowych i nagród.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- W zakresie określania wysokości wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego:

Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny w wysokości obowiązującej na dzień 31 grudnia 2024 r. został przyznany kierownikowi jednostki i jego zastępcy przez Wojewodę Pomorskiego pismem z dnia 30 października 2024 r.

W przypadku objętych kontrolą pracowników wynagrodzenie zostało ustalone przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej, jak niżej:

- dla stanowiska starszego specjalisty – mnożnik 2,55,
- dla stanowiska specjalisty – mnożnik od 2,40 do 2,45,
- dla stanowiska starszego inspektora – mnożnik 2,32,
- dla stanowiska inspektora – mnożnik 2,26,
- dla stanowiska sekretarza – mnożnik 2,37,

a zatem przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej mieszczących w zakresach określonych dla wspomagających i specjalistycznych grup stanowisk w korpusie służby cywilnej wynoszących odpowiednio od 1,8 do 3,4 dla stanowisk wspomagających (inspektor, sekretarz) i od 1,8 do 4,5 dla stanowisk specjalistycznych (starszy inspektor, specjalista i starszy specjalista), a także w wysokości uwzględniającej wzrost wymogów merytorycznych pracy świadczonej na coraz wyższych stanowiskach.

¹⁶ tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1691 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 409,

¹⁷ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1465 ze zm.,

¹⁸ str. 403-408 akt kontroli – Zestawienia wynagrodzeń pracowników WIORIN w 2024 r.,

- W zakresie przyznawania dodatków zadaniowych w odniesieniu do 9 objętych kontrolą pracowników:

W przypadku objętych kontrolą pracowników stwierdzono, że dodatek zadaniowy otrzymywało w 2024 r. 9 pracowników oznaczonych w ww. zestawieniu lp. 5, 17, 22, 24, 35, 55, 58 i 85. Dodatki te zostały przyznane wydanymi w 2024 r. i w latach poprzednich (2020-2023) przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa zarządzeniami i decyzjami określającymi zakres dodatkowych obowiązków i okres, na który powierzono pracownikowi wykonywanie dodatkowych obowiązków, a także wysokość miesięcznej kwoty brutto dodatku, jak niżej:

- w kwocie od 300,00 zł do 400,00 zł miesięcznie 4 pracownikom (lp. 5, 17, 22 i 24) za pełnienie roli koordynatora: ds. innowacji; ds. dostępności; ds. współpracy z mediami oraz inspektora ochrony danych osobowych w 2024 r.,
- w kwocie 400,00 zł miesięcznie 4 pracownikom (lp. 35, 55, 58 i 85) za wykonywanie czynności inspekcji (kontrola, nadzór, pobieranie prób i inne) za nieobecnego pracownika, w tym: w 2 przypadkach w okresie styczeń-luty 2024 r. i w dwóch przypadkach w okresie styczeń-wrzesień 2024 r.,
- w kwocie 350,00 zł miesięcznie pracownikowi (lp. 58) pełniącemu w 2024 r. funkcję przewodniczącego zespołu wykonującego opisy i wartościowanie stanowisk pracy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że ww. dodatki zadaniowe stanowiły od 4,47 % do 6,57 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego brutto w zależności od pracownika.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż stosowane przez Inspektorat zasady przyznawania dodatków zadaniowych są zgodne z zasadami ich przyznawania określonymi w art. 88 wskazanej wyżej ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

- W zakresie przyznawania nagród w odniesieniu do 9 objętych kontrolą pracowników:

W przypadku objętych kontrolą 9 pracowników Inspektoratu – członków korpusu służby cywilnej stwierdzono, że w 2024 r. otrzymali oni nagrody na podstawie decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa wydanych w dniu 18 czerwca 2024 r. oraz w dniu 23 grudnia 2024 r. i zamieszczonych w aktach osobowych tych pracowników ¹⁹.

W decyzjach, w każdym objętym kontrolą przypadku, uzasadniono przyznanie pracownikowi nagrody prawidłową realizacją zadań ustawowych w 2024 r.

Zgodnie z art. 93 ust. 1 ww. ustawy z dnia z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, członkom korpusu służby cywilnej za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można

¹⁹ str. 399 akt kontroli – decyzje Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 18 czerwca i 23 grudnia 2024 r. o przyznaniu pracownikowi – członkowi korpusu służby cywilnej nagród,

przyznać nagrodę ze specjalnie utworzonego w tym celu funduszu nagród w służbie cywilnej.

Zasady nagradzania pracowników Inspektoratu określone zostały także w załączniku nr 2 do Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku ²⁰, zgodnie z którym:

- pracownikowi Inspektoratu, który poprzez wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej wydajności oraz jakości przyczynia się w sposób szczególny do efektywnego wykonywania zadań przez Inspektorat, może być przyznana nagroda finansowa - pkt 1 zasad,
- podstawą określenia wielkości nagrody są kryteria określone w ppkt. 1-8 – pkt 5 zasad, które są zbieżne z kryteriami oceny okresowej lub pierwszej oceny pracownika i ze szczególnym uwzględnieniem których, oraz powierzonych pracownikowi zadań na danym stanowisku, winna być określana wysokość przyznanej nagrody – pkt 6 zasad,
- za szczególne osiągnięcia zawodowe pracowników, wpływające na realizację priorytetowych zadań i programów Inspektoratu lub wspierających realizację zadań pozostałych pracowników może zostać przyznana nagroda specjalna – pkt 7 zasad.

Biorąc pod uwagę, iż prawidłowa realizacja zadań jest obowiązkiem pracownika, a nie szczególnym jego osiągnięciem, należy stwierdzić, że w objętych kontrolą przypadkach, nagrody pracownikom – członkom korpusu służby cywilnej w kwocie ogółem 90.300,00 zł, zostały przyznane i wypłacone z naruszeniem dyspozycji art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Wskazane wyżej, objęte kontrolą decyzje o przyznaniu nagród pracownikom nie wskazują także na zaistnienie przesłanek przyznania nagrody określonych w pkt 1 czy 7 obowiązującej w Inspektoracie procedurze ich przyznawania.

Nagrody przyznane decyzjami wydanymi w dniu 18 czerwca 2024 r. zostały wypłacone w czerwcu 2024 r. w wysokości od 3.000,00 zł do 3.400,00 zł.

Natomiast nagrody przyznane decyzjami wydanymi w dniu 23 grudnia 2024 r. zostały wypłacone w grudniu 2024 r. w kwotach od 5.700,00 zł do 7.300,00 zł.

Zatem objęci kontrolą pracownicy w 2024 r. otrzymali nagrody w wysokości ogółem od 9.700,00 zł do 10.700,00 zł, tj. w wysokości stanowiącej od 11 do 13 % ich wynagrodzenia rocznego brutto wraz z dodatkiem stażowym.

Reasumując należy stwierdzić, iż w 2024 r. Inspektorat wydatki na wynagrodzenia zasadnicze i dodatki zadaniowe zrealizował zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia

²⁰ str. 400-402 akt kontroli – Zasady nagradzania pracowników WIORIN w Gdańsku – Załącznik nr 2 do Programu Zarządzania Zasobami Ludzkimi w WIORIN w Gdańsku – Zarządzenia nr 20/2023 Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 18 grudnia 2023 r.,

21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, natomiast wydatki na nagrody w 2024 r. dla objętych kontrolą pracowników Inspektoratu – członków korpusu służby cywilnej w kwocie ogółem 90.300,00 zł, zostały zrealizowane z naruszeniem postanowień art. 93 ust. 1 ww. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

1.5. Celowość i gospodarność dokonywania wydatków, prawidłowość ich klasyfikowania oraz rzetelność i terminowość ich ewidencjonowania, a także terminowość regulowania zobowiązań z nich wynikających, w odniesieniu do wydatków sklasyfikowanych w wybranych paragrafach klasyfikacji budżetowej.

Na podstawie:

- przesłanej do tut. urzędu w trybie art. 15 ust. 1 ustawy o kontroli ewidencji księgowej wydatków w rozdziale 01032 prowadzonej z podziałem na paragrafy klasyfikacji budżetowej na koncie 130 ²¹,
- danych wykazanych w złożonych przez Inspektorat za pośrednictwem informatycznego systemu TREZOR sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za poszczególne miesiące 2024 r. ²²,

stwierdzono, że najwyższe kwoty wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej, z wyjątkiem §§: 442 i 606, Inspektorat zrealizował w III kwartale 2024 r.

Z związku z powyższym kontrolą celowości i gospodarności dokonywania wydatków, prawidłowości ich klasyfikowania oraz rzetelności i terminowości ich ewidencjonowania, a także terminowości regulowania zobowiązań z nich wynikających, objęto następujące wydatki zaewidencjonowane:

- w październiku 2024 r. w § 4550,
- w listopadzie 2024 r. w §§: 3020, 4280 i 4700,
- w listopadzie i grudniu 2024 r. w § 4360 i 4400,
- w grudniu 2024 r. w §§: 4210, 4220, 4260, 4270, 4300, 4410 i 4430,
- w roku 2024 w §§: 4420 i 6060,

obejmując kontrolą, z uwagi na znaczną liczbę pozycji w ewidencji wydatków, wydatki wg określonych, różnych w zależności od paragrafu, kryteriów doboru do kontroli ²³.

Ogółem kontrolą objęto 94 pozycje wydatków o wartości ogółem 637.165,63 zł, tj. 26,01 % wydatków wykonanych przez Inspektorat w 2024 r. z wyłączeniem wydatków na wynagrodzenia z pochodnymi (637.165,63 zł / 2.449.662,22 zł).

W przypadku objętych kontrolą dostaw i usług realizowanych na podstawie zawartych przez Inspektorat umów, kontrolą objęto także postanowienia tych umów.

²¹ str. 3 i 4 akt kontroli – Ewidencja księgowa wydatków w 2024 r. (konto 130 w poszczególnych paragrafach),

²² str. 395 akt kontroli – Zestawienie wydatków zaewidencjonowanych w poszczególnych miesiącach 2024 r. przez WIORIN w Gdańsku,

²³ str. 149 akt kontroli – Zestawienie wydatków WIORIN w Gdańsku w 2024 r. objętych kontrolą,

W wyniku kontroli stwierdzono:

§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń

W listopadzie 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 2 pozycje wydatków na kwotę ogółem 31.949,50 zł, z których kontrolą objęto wydatek w kwocie 31.549,50 zł na zakup pełnych sortów mundurowych dla 2 pracowników i pojedynczych elementów sortów mundurowych, które uległy zużyciu dla 11 pracowników oddziałów granicznych Inspektoratu.

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

W grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 27 pozycji wydatków na kwotę ogółem 289.549,92 zł, z których kontrolą objęto 12 pozycji wydatków na kwotę ogółem 273.029,62 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 4.000,00 zł, w tym wszystkie pozycje wydatków sfinansowane lub dofinansowane w kwocie ogółem 100.000,00 zł środkami otrzymanymi z rezerwy Wojewody Pomorskiego na podstawie decyzji z dnia 20 listopada 2024 r., które to wydatki opisano w punkcie 1.3 niniejszych ustaleń kontroli.

Sfinansowane lub dofinansowane środkami otrzymanymi z rezerwy Wojewody Pomorskiego wydatki, jak opisano wyżej, dotyczyły: wydatków na zakup świadectw fitosanitarnych, tonerów, oprogramowania i drobnego sprzętu i wyposażenia komputerowego, papieru ksero i paliwa do samochodów służbowych Inspektoratu na kwotę ogółem 100.318,15 zł, w tym 100.000,00 zł sfinansowano środkami pochodzącymi z rezerwy Wojewody Pomorskiego i 318,15 zł środkami ujętymi w planie wydatków Inspektoratu na 2024 r.

Pozostałe wydatki na kwotę ogółem 172.711,47 zł dotyczyły zakupu:

- w kwocie 4.137,51 zł środków czystości,
- w kwocie 5.106,96 zł 2 rodzajów kalendarzy spersonalizowanych (zamówienie wspólne z Głównym Inspektoratem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie),
- w kwocie 34.317,00 zł 100 szt. toreb służbowych biurowych przystosowanych do przenoszenia notebooków z nadrukiem Inspekcji dla pracowników Inspektoratu,
- w kwocie 129.150,00 zł zakupu 30 szt. zestawów komputerowych stacjonarnych firmy Dell z oprogramowaniem.

§ 4220 – Zakup środków żywności

W grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 4 pozycje wydatków na kwotę ogółem 824,91 zł, które objęto kontrolą.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki dotyczyły zakupu ciast, cukierków i kawy

na naradę kierowników w Inspektoracie w dniu 18 grudnia 2024 r.²⁴

Zgodnie z § 1 pkt 4 i załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, paragraf 422 – Zakup środków żywności obejmuje pełne wydatki na zakup produktów żywnościowych, w szczególności dla osób korzystających z internatów i stołówek, dla dzieci w żłobkach, klubach dziecięcych, u dziennych opiekunów i w przedszkolach, chorych w szpitalach, krwiodawców, podopiecznych w zakładach opiekuńczych, wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, uczestników obozów, więźniów, żołnierzy, z wyjątkiem wydatków na wyżywienie uczestników szkoleń, klasyfikowanych w paragrafach 455 i 470. Opłaty za wyżywienie obejmują odpowiednie podziały dochodów. Paragraf ten obejmuje także wydatki na zakup i utrzymanie inwentarza żywego przeznaczonego do uboju na własne potrzeby wymienionych zakładów. Paragraf ten obejmuje również zakup karmy dla zwierząt oraz ryczałt pieniężny za wyżywienie psów służbowych.

Z powyższego wynika, iż pomimo tożsamości pojęć żywność i środki spożywcze, dla celów klasyfikacji budżetowej wydatków, żywność ma węższy zakres i oznacza wydatki na produkty spożywcze przeznaczone do spożycia w celu dostarczenia człowiekowi niezbędnych składników odżywczych, tj. budulcowych, energetycznych, regenerujących, w odróżnieniu od produktów spożywczych o charakterze przekąsek, deserów itp., których celem jest dostarczenie walorów smakowych, ale często ubogich w składniki odżywcze, takich jak ciasta czy cukierki, które służą celom np. o charakterze reprezentacyjnym.

Wydatki na tego rodzaju produkty spożywcze stanowią jeden z rodzajów materiałów zużywalnych w związku z utrzymywaniem i funkcjonowaniem jednostki i winny być one klasyfikowane w § 421 – Zakup materiałów i wyposażenia.

Zatem przedmiotowe wydatki na zakup ciast, cukierków i kawy na kwotę ogółem 824,91 zł Inspektorat nieprawidłowo zaewidencjonował w § 4220 – Zakup środków żywności, gdyż winny być one zaewidencjonowane w § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia.

§ 4260 – Zakup energii

W grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 31 pozycji wydatków na kwotę ogółem 34.376,98 zł, z których kontrolą objęto 14 pozycji wydatków na kwotę ogółem 30.903,49 zł (po uwzględnieniu zmniejszeń wydatków), tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 500,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie ogółem 3.616,91 zł dostaw energii elektrycznej do siedzib 3 oddziałów terenowych Inspektoratu (4 pozycje wydatków),

²⁴ str. 99-102 akt kontroli – Dowody zakupu ciast i cukierków na naradę kierowników w Inspektoracie w dniu 18 grudnia 2024 r.,

- w kwocie ogółem 18.943,41 zł dostaw centralnego ogrzewania do siedziby Inspektoratu i 5 oddziałów terenowych (7 pozycji wydatków),
- w kwocie 9.002,40 zł dostawy 9 ton węgla dla oddziału terenowego w Chojnicach ²⁵.

Zgodnie z § 1 pkt 4 i załącznikiem nr 4 do cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r., paragraf 426 – Zakup energii obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, energii cieplnej i innej, gazu oraz wody.

Wydatki na zakup węgla kamiennego jako zakup materiału związanego z utrzymaniem i funkcjonowaniem jednostki należy klasyfikować w § 421 – Zakup materiałów i wyposażenia.

Zatem przedmiotowy wydatek na zakup węgla kamiennego na kwotę 9.002,40 zł Inspektorat nieprawidłowo zaewidencjonował w § 4260 – Zakup energii, gdyż winien on być zaewidencjonowany w § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia.

Przedmiotowe wydatki Inspektorat zmniejszył prawidłowo o kwotę ogółem 659,23 zł, w tym kwotę:

- 18,44 zł otrzymaną od najemcy lokalu mieszkalnego w oddziale terenowym w Chojnicach tytułem zwrotu wydatków za dostawy wody,
- 640,79 zł otrzymaną od Sp. z o.o. ENGIE EC w Słupsku tytułem zwrotu wydatków za dostawy energii elektrycznej dostarczonej dla węzła cieplnego z przyłącza energetycznego do budynku oddziału terenowego w Słupsku (odczyt zużycia
- na podstawie odrębnego licznika) zgodnie z umową rozliczenia zużytej energii elektrycznej.

§ 4270 – Zakup usług remontowych

W grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 15 pozycji wydatków na kwotę ogółem 43.335,48 zł, z których kontrolą objęto 4 pozycje wydatków na kwotę ogółem 33.693,78 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 5.000,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie ogółem 11.193,78 zł wymiany stolarki okiennej w Inspektoracie (2 pozycje wydatków),
- w kwocie 13.000,00 zł naprawy dachu garażu w oddziale terenowym w Chojnicach,
- w kwocie 9.500,00 zł remontu pomieszczenia w Inspektoracie.

§ 4280 – Zakup usług zdrowotnych

W listopadzie 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 8 pozycji wydatków na kwotę ogółem 4.835,00 zł, z których kontrolą objęto 3 pozycje

²⁵ str. 150 akt kontroli – faktura VAT nr 357/CHO/2024 z dnia 13 listopada 2024 r. (data otrzymania przez Inspektorat – 4 grudnia 2024 r.) na kwotę brutto 9.002,40 zł za dostawę 4 ton węgla kamiennego,

wydatków na kwotę ogółem 3.098,00 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 500,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie 1.178,00 zł dotyczyły badań profilaktycznych 2 pracowników oddziału granicznego Inspektoratu w Gdyni z wyszczególnieniem rodzaju i ceny badań,
- w kwocie ogółem 1.920,00 zł profilaktycznej opieki zdrowotnej pracowników Inspektoratu oraz oddziału terenowego Inspektoratu w Gdańsku.

Wskazany wyżej wydatek w kwocie 1.920,00 zł został udokumentowany 2 fakturami VAT wystawionymi przez usługodawcę za świadczenie w październiku i listopadzie 2024 r. profilaktycznej opieki zdrowotnej pracowników Inspektoratu i oddziału terenowego Inspektoratu w Gdańsku, tj. 40 pracowników (2 x 960,00 zł).

Faktury VAT wystawiono na podstawie zawartej przez Inspektorat w dniu 11 grudnia 2023 r. z usługodawcą umowy na prowadzenie badań profilaktycznych pracowników, z zastrzeżeniem, iż w przypadku gdy lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne poszerzy jego zakres o dodatkowe specjalistyczne badania konsultacyjne oraz badania dodatkowe niezbędne dla prawidłowej oceny stanu zdrowia osoby przyjmowanej do pracy lub pracownika badania te są płatne według obowiązującego cennika usługodawcy (§ 3 pkt 2 umowy). Za świadczone usługi usługodawca wystawi fakturę zbiorczą VAT raz w miesiącu określając wysokość należności jako iloczyn kwoty ryczałtowego kosztu opieki profilaktycznej (bez badań psychologicznych) określonego w umowie w kwocie 24,00 zł brutto i ilości zatrudnionych w tym miesiącu pracowników ²⁶.

Do kontroli nie przedstawiono przeprowadzonej przed zawarciem wskazanej wyżej umowy, na podstawie danych wynikających z akt osobowych pracowników i przy zastosowaniu obowiązującego w dniu dokonywania tej analizy cennika usług usługodawcy, analizy, z której jednoznacznie wynikałoby, że przyjęta w umowie, oparta o stawkę ryczałtową, zasada ponoszenia przez Inspektorat kosztów przedmiotowych usług profilaktycznej opieki zdrowotnej w 2024 r. jest ekonomicznie uzasadniona, a zatem spełnia dyspozycję wynikającą z art. 44 ust. 3 pkt. 1 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

§ 4300 – Zakup usług pozostałych

W miesiącu grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 60 pozycji wydatków na kwotę ogółem 38.022,46 zł, z których kontrolą objęto 20 pozycji wydatków na kwotę ogółem 33.507,96 zł (po uwzględnieniu zmniejszeń wydatków), tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 500,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie ogółem 7.532,60 zł usług sprzątania i monitoringu Inspektoratu oraz

²⁶ str. 411-423 akt kontroli – Umowa zawarta w dniu 11 grudnia 2023 r. z WOMP w Gdańsku,

- sprzątania 8 oddziałów terenowych,
- w kwocie 5.350,50 zł usług wynajmu wózka widłowego dla oddziału granicznego Inspektoratu,
 - w kwocie ogółem 1.897,45 zł usług wywozu nieczystości i odprowadzania ścieków w Inspektoracie,
 - w kwocie 9.900,00 zł usługi wykonania rolet na okna w Inspektoracie,
 - w kwocie 8.500,00 zł usługi porządkowania, brakowania i kasacji dokumentów kat. A i B w Inspektoracie,
 - w kwocie 1.332,14 zł usługi przeglądu technicznego w wymianą zużywalnych elementów w samochodzie Inspektoratu,
 - w kwocie 2.842,21 zł usług pocztowych,
 - w kwocie ogółem 1.305,45 zł usług przeglądu i czyszczenia kominków w Inspektoracie i oddziale terenowym Inspektoratu,
 - w kwocie 1.467,39 zł usługi prowadzenia kasy zapomogowo-pożyczkowej Inspektoratu w IV kwartale 2024 r.,
 - w kwocie 799,50 zł usługi nadzoru eksploatacyjnego systemu finansowo-księgowego Inspektoratu.

Kontrolą objęto także umowy, na podstawie których Inspektorat dokonał objętych kontrolą wydatków stwierdzając, jak niżej:

Wskazany wyżej wydatek w kwocie 799,50 zł za usługi nadzoru eksploatacyjnego systemu finansowo-księgowego Inspektoratu udokumentowano fakturą VAT wystawioną przez usługodawcę na podstawie zawartej z Inspektoratem w dniu 23 grudnia 2020 r. umowy o nadzór systemów informatycznych usługodawcy użytkowanych przez Inspektorat²⁷. Przedmiotem umowy było świadczenie usług serwisowych systemów informatycznych usługodawcy użytkowanych przez Inspektorat w postaci systemu finansowo-księgowego, obsługi sprzedaży, obrotu gotówkowego i środków trwałych, polegających na: udzielaniu konsultacji związanych z eksploatacją oprogramowania (bez adaptacji i modyfikacji systemów), informowaniu na bieżąco o kolejnych, zmodyfikowanych wersjach oprogramowania i ich wymianie, naprawy baz danych, serwisu oprogramowania na zgłoszenie w ciągu 48 godzin w wymiarze do 10 godzin miesięcznie (bez kosztów dojazdu). Po podpisaniu umowy Inspektorat zobowiązał się do zapłaty usługodawcy przez okres obowiązywania umowy, tj. przez okres 4 lat, miesięcznej kwoty 650,00 zł netto i kwoty 799,50 zł brutto.

Następnie w dniu 23 grudnia 2024 r. Inspektorat zawarł z ww. usługodawcą kolejną umowę na okres 4 lat od daty jej podpisania, tj. na lata 2025-2028 z ryczałtowym wynagrodzeniem

²⁷ str. 95-96 akt kontroli – Umowa o nadzór systemów zawarta w dniu 23.12.2020 r.,

miesięcznym 1.000,00 zł netto ²⁸.

Zgodnie z zasadami określonymi w:

- art. 46 ust. 1 cyt. wyżej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych ²⁹,

jednostka budżetowa może zaciągać zobowiązania w danym roku do wysokości określonej w planie wydatków jednostki (...).

Jak wskazano wyżej, zawarta w dniu 23 grudnia 2020 r. umowa na usługi nadzoru eksploatacyjnego systemów informatycznych użytkowanych przez Inspektorat, zawierała zobowiązanie zapłaty przez okres kolejnych 4 lat od daty zawarcia umowy, tj. w latach 2021-2024, miesięcznej kwoty opłaty w wysokości 799,50 zł brutto. Następnie na podstawie umowy zawartej w dniu 23 grudnia 2024 r. Inspektorat zobowiązał się do zapłaty za takie same usługi, do zapłaty przez okres kolejnych 4 lat od daty zawarcia umowy, tj. w latach 2025-2028, miesięcznej kwoty opłaty w wysokości 1.230,00 zł brutto.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że objęte kontrolą wydatki w kwocie 799,50 zł za usługi nadzoru eksploatacyjnego systemu finansowo-księgowego Inspektoratu, zostały dokonane na podstawie zawartej 23 grudnia 2020 r. przez Inspektorat z usługodawcą z naruszeniem wskazanych wyżej przepisów umowy. Także kolejna umowa z dnia 23 grudnia 2024 r. została zawarta z naruszeniem wskazanych wyżej przepisów.

Ponadto przedmiotem wskazanych wyżej umów były w swej istocie usługi serwisowe, w ciągu 48 godzin od momentu zgłoszenia przez Inspektorat, użytkowanego przez Inspektorat oprogramowania, w wymiarze do 10 godzin miesięcznie. Za gotowość do wykonania usług serwisowych i ich czas w wymiarze 10 godzin miesięcznie, Inspektorat zobowiązał się płacić miesięczny ryczałt w wysokości 799,50 zł brutto w latach 2021-2024 i następnie w wysokości 1.230,00 zł brutto w latach 2025-2028.

Zatem na podstawie ww. umów Inspektorat ryczałtowo opłacał 120 godzin serwisu użytkowanych systemów informatycznych rocznie.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b cyt. wyżej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Biorąc pod uwagę stabilność udostępnianego od wielu lat komercyjnie oprogramowania finansowo-księgowego oraz fakt zatrudniania przez Inspektorat informatyka należy stwierdzić, iż wydatkowanie rocznie, w tym w 2024 r., określonej ryczałtowo kwoty

²⁸ str. 97-98 akt kontroli – Umowa o nadzór systemów zawarta w dniu 23.12.2024 r.,

²⁹ tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1718,

9.594,00 zł za gotowość do uzyskania serwisu tegoż oprogramowania nie znajduje uzasadnienia i stanowi naruszenie wskazanych wyżej przepisów.

Jak wskazano przy opisie wydatków zaewidencjonowanych w § 428, stosowanie ryczałtowych zasad nabywania usług i określania w ten sposób ceny tych usług, a w konsekwencji ponoszenie w danym roku budżetowym wydatków na zakup tych usług, jest uzasadnione tylko w przypadku przeprowadzenia rzetelnej analizy tych wydatków wskazującej w sposób nie budzący wątpliwości, iż przyjęcie takich zasad ich nabywania jest dla jednostki ekonomicznie uzasadnione.

Przedmiotowe wydatki Inspektorat zmniejszył prawidłowo o kwotę ogółem 7.419,28 zł, w tym o kwotę:

- ogółem 7.362,64 zł otrzymaną od Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku tytułem zwrotu wydatków na utrzymanie funkcjonowania oddziału granicznego w postaci: wydatków na wynajem wózka widłowego dla oddziału granicznego oraz przeglądu technicznego z wymianą zużywalnych elementów i wymiany opon w samochodzie służbowym zgodnie z zawartymi umowami,
- 56,64 zł otrzymaną od najemcy lokalu mieszkalnego w oddziale terenowym Inspektoratu w Chojnicach tytułem zwrotu wydatków za odprowadzanie ścieków.

§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych

W miesiącach listopadzie i grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 14 pozycji wydatków na kwotę ogółem 15.496,01 zł, z których kontrolą objęto 6 pozycji wydatków na kwotę ogółem 13.030,33 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 1.000,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie ogółem 2.2027,04 zł dostaw Internetu do oddziału granicznego Inspektoratu,
- w kwocie ogółem 7.002,95 zł usług telefonii i Internetu stacjonarnego do Inspektoratu i oddziałów terenowych Inspektoratu,
- w kwocie ogółem 4.000,34 zł usług telefonii i Internetu mobilnego dla pracowników Inspektoratu i oddziałów terenowych Inspektoratu.

Z informacji Inspektoratu z dnia 16 września 2025 r.³⁰ wynika, że w 2024 r. w Inspektoracie i w jego oddziałów terenowych i granicznych użytkowanych było 38 numerów komórkowych przez: Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa i jego Zastępcę, głównego księgowego i kierowników działów Inspektoratu, informatyka, specjalistę ds. administracyjnych, specjalistę ds. kontroli granicznej oraz kierowników oddziałów terenowych i granicznych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wysokość abonamentów za użytkowanie numerów

³⁰ str. 81 akt kontroli – Informacja Inspektoratu z dnia 16 września 2025 r. – Wykaz telefonów komórkowych użytkowanych przez WIORIN w Gdańsku,

komórkowych zawierała się w przedziale od 22,00 zł do 45,00 zł netto miesięcznie.

§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe

W miesiącach listopadzie i grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 20 pozycji wydatków na kwotę ogółem 25.975,30 zł, z których kontrolą objęto 10 pozycji wydatków na kwotę ogółem 21.426,06 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 1.000,00 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki dotyczyły czynszu najmu w miesiącach listopadzie i grudniu 2024 r. lokali użytkowanych przez 5 oddziałów terenowych Inspektoratu w wysokościach wynikających z zawartych umów najmu i wystawionych faktur VAT.

§ 4410 – Podróże służbowe krajowe

W grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 11 pozycji wydatków na kwotę ogółem 54.120,65 zł, z których kontrolą objęto 5 pozycji wydatków na kwotę ogółem 53.853,31 zł (z uwzględnieniem zmniejszeń wydatków), tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 300,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie 54.648,00 zł zakupu zniżek 50% na przejazdy PKP dla pracowników Inspektoratu i jego oddziałów terenowych i granicznych na podstawie umowy,
- w kwocie ogółem 1.071,59 zł wypłat brutto ryczałtu samochodowego dla Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa (limit 500 km) za miesiące listopad i grudzień 2024 r. na podstawie zawartej umowy w sprawie użytkowania pojazdu prywatnego o poj. silnika 2 dm³ do celów służbowych.

Przedmiotowe wydatki Inspektorat zmniejszył ~~prawidłowe~~ o kwotę ogółem 1.866,28 zł z tytułu zwrotu na rachunek bankowy wypłaconego w marcu 2024 r. pogotowia kasowego w kwocie 3.000,00 zł z przeznaczeniem na wydatki związane z podróżami służbowymi.

§ 4420 – Podróże służbowe zagraniczne

W 2024 r. w przedmiotowym paragrafie Inspektorat zaewidencjonował 3 pozycje wydatków na kwotę ogółem 1.393,71 zł, które objęto kontrolą.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki dotyczyły zwrotu diet i przejazdów 3 pracownikom Inspektoratu uczestniczącym w realizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie i finansowanych z funduszy UE, treningach BTSF w kwietniu, maju i wrześniu 2024 r. we Włoszech, Hiszpanii i Francji.

§ 4430 – Różne opłaty i składki

W grudniu 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 9 pozycji wydatków na kwotę ogółem 8.778,42 zł, z których kontrolą objęto 5 pozycji wydatków

na kwotę ogółem 7.559,42 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 1.000,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły opłaty składek ubezpieczenia AC, OC i NW pięciu samochodów służbowych Inspektoratu objętych ubezpieczeniem na przełomie 2024/2025 r.

Zgodnie z informacją Inspektoratu z dnia 16 września 2025 r., w 2024 r. w Inspektoracie, w tym w jego 14-stu oddziałach terenowych i granicznych użytkowanych było 37 samochodów służbowych, w tym 5 samochodów stanowiło własność Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku i zostały użyczone do realizacji zadań przez oddziały graniczne w Gdyni i w Gdańsku na podstawie zawartych umów ³¹.

§ 4550 – Szkolenia członków korpusu służby cywilnej

W październiku 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 11 pozycji wydatków na kwotę ogółem 8.968,50 zł, z których kontrolą objęto 2 pozycje wydatków na kwotę ogółem 7.090,00 zł, tj. pozycje o jednostkowej wysokości wydatku przekraczającej kwotę 500,00 zł.

Objęte kontrolą wydatki dotyczyły:

- w kwocie ogółem 3.200,00 zł wydatków na noclegi i wyżywienie dla 4 pracowników oddziałów granicznych Inspektoratu (zgodnie z pismem Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie z dnia 29 sierpnia 2024 r.) podczas dwudniowego szkolenia w październiku 2024 r. w zakresie kontroli granicznych drewna i drewnianych materiałów opakowaniowych DMO w Białej Podlaskiej,
- w kwocie 3.890,00 zł wydatku na 5-dniowe szkolenie informatyka Inspektoratu online w zakresie administrowania systemem Windows Serwer w związku z zakupem nowego sprzętu i oprogramowania.

§ 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej

W listopadzie 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie wydatek na kwotę ogółem 2.399,00 zł, którą objęto kontrolą. W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatek dotyczył 3 dniowego szkolenia z-cy Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w zakresie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych

W 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie 4 pozycje wydatków na kwotę ogółem 177.659,85 zł, które objęto kontrolą.

Wydatki na kwotę ogółem 78.959,85 zł na zakup urządzenia wielofunkcyjnego (kserokopiarki) marki Canon oraz serwera marki Dell zostały do kwoty ogółem 64.999,85 zł

³¹ str. 81 akt kontroli – Informacja Inspektoratu z dnia 16 września 2025 r. – Wykaz samochodów na dzień 31 grudnia 2024 r.,

sfinansowane środkami otrzymanymi z rezerwy Wojewody Pomorskiego na podstawie decyzji z dnia 13 maja 2024 r., co opisano w punkcie 1.3 niniejszych ustaleń kontroli.

Pozostały wydatek w kwocie 98.700,00 zł dotyczył zakupu samochodu osobowego Suzuki Vitara 1,4 na podstawie zawartej, w wyniku przeprowadzonego postępowania opisanego w punkcie 1.10 niniejszych ustaleń kontroli, umowy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie objęte kontrolą wydatki związane były z zadaniami ustawowymi realizowanymi przez Inspektorat w 2024 r. i zostały zaewidencjonowane w miesiącach 2024 r. otrzymania przez Inspektorat dowodów potwierdzających ich realizację. Dostawy zostały zrealizowane terminowo, a zobowiązania wynikające z dokonanych zakupów zostały uregulowane przed upływem terminów ich płatności określonych na fakturach.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- 2 przypadki zastosowania nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków w §§: 4220 i 4260, tj. odpowiednio wydatków na zakup artykułów spożywczych w kwocie 824,91 zł i węgla kamiennego w kwocie 9.002,40 zł, które winny zostać sklasyfikowane w § 4210,
- 2 przypadki wydatków na zakup usług, tj. usług profilaktycznej opieki zdrowotnej w kwocie 1.920,00 zł zaewidencjonowanych w § 4280 i usług nadzoru eksploatacyjnego systemu finansowo-księgowego Inspektoratu w kwocie 799,50 zł zewidencjonowanego w § 4300 z określeniem ryczałtowym ceny tych usług skutkującym naruszeniem zasad dokonywania wydatków określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 1 przypadek wydatków na zakup usług nadzoru eksploatacyjnego systemu finansowo-księgowego Inspektoratu w kwocie 799,50 zł na podstawie umowy zawartej w 2020 r. i zawierającej zobowiązanie do zapłaty miesięcznego, ryczałtowego wynagrodzenia w latach 2021-2024 oraz zawarcia w 2024 r. kolejnej umowy na zakup ww. usług nadzoru eksploatacyjnego systemu finansowo-księgowego Inspektoratu i zawierającej zobowiązanie do zapłaty miesięcznego, ryczałtowego wynagrodzenia w latach 2025-2028 z naruszeniem art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

1.6. Prawidłowość ustalania stanu zobowiązań na dzień 31 grudnia 2024 r.

W rocznym sprawozdaniu z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa Rb-28 Inspektorat wykazał zobowiązania niewymagalne wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w kwocie ogółem 888.741,52 zł, w tym z tytułu:

- dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z narzutami (§§: 4040, 4110, 4120 i 4710) w kwocie ogółem 880.746,64 zł,
- zakupu energii (§ 4260) w kwocie ogółem 1.034,30 zł,
- zakupu usług pozostałych (§ 4300) w kwocie ogółem 6.215,27 zł,
- zakupu usług telekomunikacyjnych (§ 4360) w kwocie ogółem 246,00 zł,
- różnych opłat i składek (§ 4430) w kwocie ogółem 499,31 zł.

Na podstawie:

- ewidencji księgowej wydatków w rozdziale 01032 prowadzonej z podziałem na paragrafy klasyfikacji budżetowej na koncie 130 ³²,
- zestawień naliczeń dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i zapisów na podstawie poleceń księgowania zobowiązań z tego tytułu na kontach zespołu 2,
- faktur zakupu, polis ubezpieczenia wraz zapisami w ewidencji księgowej na koncie 201 rozrachunków nierozliczonych (zobowiązań) na dzień 31 grudnia 2024 r. z tytułu dostaw i usług,

stwierdzono, że:

wykazane w sprawozdaniu zobowiązania z tytułu:

- dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z narzutami wynikają w wskazanych sprawozdaniu kwotach z objętych kontrolą naliczeń zaewidencjonowanych na kontach zespołu 2,
- zakupu energii wynikają z dostawy energii elektrycznej do Inspektoratu i dostaw wody do jego oddziałów terenowych udokumentowanych wystawionymi przez dostawców w dniach 29 i 31 grudnia 2024 r. 4 fakturami za dostawy zrealizowane w miesiącach X-XII 2024 r. z terminami płatności w okresie od dnia 14 do 24 stycznia 2025 r.,
- zakupu usług pozostałych wynikają z zakupu usług odprowadzania ścieków i wywozu odpadów z oddziałów terenowych Inspektoratu udokumentowanych wystawionymi przez usługodawców w dniach 29 i 31 grudnia 2024 r. 7 fakturami za usługi zrealizowane w miesiącach XI-XII 2024 r. z terminami płatności określonymi w okresie od dnia 14 do 24 stycznia 2025 r., a także zakupu usług sprzątnięcia w siedmiu oddziałach terenowych Inspektoratu w miesiącu grudniu 2024 r. z terminem płatności określonym do dnia 21 stycznia 2025 r.,
- zakupu usług telekomunikacyjnych wynikają z wystawionej w dniu 31 grudnia 2024 r. faktury za dostawę Internetu do oddziału granicznego Inspektoratu z terminem płatności do dnia 14 stycznia 2025 r.

W przypadku wykazanych w ww. sprawozdaniu kwot zobowiązań niewymagalnych na dzień 31 grudnia 2024 r. z tytułu różnych opłat i składek (§ 4430) w kwocie 499,31 zł stwierdzono, że wynikają one z zawartych przez Inspektorat w dniu 8 stycznia 2025 r. z PZU S.A. w Warszawie 2 polis ubezpieczeniowych tytułem ubezpieczenia od ognia i innych żywiołów budynków pięciu oddziałów terenowych Inspektoratu oraz tytułem ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku siedziby Inspektoratu (polisy nr 1055805607 i nr 1055805606) w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r. oraz składce ubezpieczenia w kwocie ogółem 499,31 zł płatnej jednorazowo w terminie do dnia

³² str. 3 i 4 akt kontroli – Ewidencja księgowa wydatków w 2024 r. (konto 130 w poszczególnych paragrafach),

20 stycznia 2025 r. ³³

Przedmiotowe składki w kwocie 499,31 zł wynikają z polis ubezpieczeniowych zawartych przez Inspektorat w 2025 r. i dotyczących usług ubezpieczenia mienia Inspektoratu w 2025 r., a zatem nie stanowią one zobowiązań roku 2024, za który to rok Inspektorat złożył objętą kontrolą sprawozdanie roczne Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

Jak wynika z § 3 pkt 10 w związku z § 15 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej ³⁴, sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa Rb-28 sporządza się wg wzoru stanowiącego załącznik nr 10 do rozporządzenia, zgodnie ze szczegółowymi zasadami jego sporządzania określonymi w instrukcji stanowiącej załącznik nr 35 do rozporządzenia. Zgodnie z § 8 ust. 3 pkt 5-7 załącznika nr 35 do rozporządzenia, sprawozdanie Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa sporządza się następująco: w kolumnie "Zobowiązania ogółem" wykazuje się wszystkie uznane przez jednostkę zobowiązania, niespłacone do końca okresu sprawozdawczego; w kolumnie "zobowiązania wymagalne powstałe w latach ubiegłych" wykazuje się nieprzedawnione i nieumorzono zobowiązania, które przed upływem danego okresu sprawozdawczego nie zostały uregulowane, a których termin zapłaty minął przed 1 stycznia bieżącego roku; w kolumnie "zobowiązania wymagalne powstałe w roku bieżącym" wykazuje się nieumorzono zobowiązania powstałe w okresie od 1 stycznia roku bieżącego do końca okresu sprawozdawczego, które przed upływem danego okresu sprawozdawczego nie zostały uregulowane, a których termin zapłaty minął.

Jak z powyższego wynika, w kolumnach 9-11 przedmiotowego sprawozdania rocznego Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa ujmuje się wszystkie uznane przez jednostkę zobowiązania nie spłacone do końca okresu sprawozdawczego, powstałe w latach ubiegłych i w roku bieżącym.

Zatem w złożonym za rok 2024 r. sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa Inspektorat zawyżył kwotę zobowiązań wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. o kwotę ogółem 499,31 zł (§ 4430 - kolumna 9 sprawozdania).

1.7. Terminowość regulowania zobowiązań publicznoprawnych (3 miesiące).

Kontrolą objęto terminowość regulowania przez Inspektorat zobowiązań publicznoprawnych w 2024 r. z tytułu:

- zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT-4R) oraz składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (ZUS-DRA P) za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2024 r.,
- podatku od nieruchomości oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości za rok

³³ str. 91-94 akt kontroli – Polisy ubezpieczeniowe nr 1055805607 i nr 1055805606 z dnia 8 stycznia 2025 r.,

³⁴ Dz.U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 454 ze zm.,

2024.

Na podstawie konfrontacji danych wynikających ze złożonych pierwotnie (bez korekt) przez Inspektorat za ww. okresy deklaracji PIT-4R, ZUS DRA, DN-1 dot. nieruchomości położonych w Gdańsku, Słupsku, Nowym Dworze Gdańskim, Lęborku, Kwidzynie, Człuchowie, Chojnicach i Bytowie oraz decyzji i zawiadomień o wysokości opłaty z tytułu trwałego zarządu nieruchomości położonych w Chojnicach, Gdańsku, Nowym Dworze Gdańskim, Bytowie i w Słupsku, w konfrontacji z wyciągami bankowymi i zapisami w ewidencji księgowej na koncie 130 §§: 4010, 4020, 4040, 4110, 4120, 4480 i 4520 stwierdzono, że:

- deklarowane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT-4R) oraz składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (ZUS-DRA P) za miesiące lipiec, sierpień i wrzesień 2024 r. zostały zapłacone odpowiednio w dniach 30 lipca, 29 sierpnia i 27 września 2024 r.,
- deklarowany podatek od nieruchomości w wysokości rocznej w każdym ze wskazanych wyżej 8 przypadków został zapłacony w dniu 23 stycznia 2024 r.,
- opłaty z tytułu trwałego zarządu nieruchomości w każdym ze wskazanych wyżej 6 przypadków zostały zapłacone w dniu 29 lutego 2024 r.

Zatem należy stwierdzić, że Inspektorat terminowo regulował zobowiązania publicznoprawne za objęte kontrolą okresy 2024 r.

1.8. Prawdliwość i rzetelność prowadzenia ewidencji księgowej wydatków.

W wyniku kontroli wydatków zrealizowanych w 2024 r. przez Inspektorat we wskazanym wyżej zakresie stwierdzono, że objęte kontrolą dowody zewnętrzne obce zawierają datę ich wpływu, opis dokonanego wydatku, są sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym i zatwierdzone do wypłaty przez kierownika jednostki, a także zadekretowane ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej, numer działania w odniesieniu do budżetu zadaniowego, zawierają wskazanie źródła finansowania w przypadku wydatków finansowanych z rezerwy celowej budżetu państwa.

Objęte kontrolą dowody zrealizowanych wydatków oraz dowody wewnętrzne ewidencjonowane były, w ewidencji prowadzonej z podziałem na paragrafy klasyfikacji budżetowej oraz w wyodrębnionej ewidencji wydatków sfinansowanych środkami otrzymanymi z rezerwy celowej budżetu państwa i rezerwy Wojewody Pomorskiego, miesiącu ich otrzymania, a sumy wydatków wynikające z prowadzonej ewidencji wydatków są zgodne z danymi wykazanymi w złożonym przez Inspektorat za rok 2024 sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

Stwierdzone w wyniku kontroli 2 przypadki nieprawidłowości w zakresie klasyfikacji budżetowej wydatków opisano w części niniejszego projektu dotyczącej opisu wydatków zaewidencjonowanych w § 4220 i 4260.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż w 2024 r. Inspektorat w 2024 r. rzetelnie i prawidłowo, tj. zgodnie z wymogami określonymi w cyt. wyżej ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz przepisami określonymi w cyt. wyżej ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, prowadził ewidencję księgową wydatków.

1.9. Zgodność udzielania zamówień publicznych z postanowieniami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2024 Inspektorat zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 15 kwietnia 2024 r. nr 2024/BZP 0024845/01/P (aktualizacja w dniu 14 listopada 2024 r. BZP nr 2024/BZP 0024845/02/P), zgodnie z którym w 2024 r. Inspektorat zaplanował przeprowadzenie 2 postępowań o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym na podstawie art. 275 ust 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych ³⁵ (zwana dalej ustawą), na dostawy:

- paliw do samochodów służbowych,
 - komputerów stacjonarnych z oprogramowaniem,
- o szacunkowej wartości zamówienia odpowiednio 140 i 150 tys zł ³⁶.

Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z dnia 1 lutego 2024 r. i zgodnie z art. 40 tej ustawy weszła w życie z dniem jej ogłoszenia. Zgodnie z art. 23 ust. 1 w zw. z art. 4 pkt 1 cyt. wyżej ustawy Prawo zamówień publicznych, Inspektorat winien sporządzić plan zamówień publicznych i zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na własnej stronie internetowej nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ. W przedmiotowym przypadku do dnia 4 marca 2024 r.

Jak wskazano wyżej, Inspektorat zamieścił plan zamówień publicznych na 2024 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 15 kwietnia 2024 r., a zatem z 42 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu wskazanego w art. 23 ust. 1 cyt. wyżej ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z przesłanego przez Inspektorat do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 14 stycznia 2025 r. rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych za 2024 r. nr 2024/SPRR 00000369/01 wynika, że w 2024 r. Inspektorat przeprowadził 2 ww. postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne, o których mowa w dziale III ustawy, na wskazane w planie dostawy, w wyniku których zawarł umowy o wartości ogółem netto w kwocie 219.460,00 zł oraz udzielił zamówień klasycznych o wartości mniejszej niż

³⁵ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1605 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1320,

³⁶ str. 103-108 akt kontroli – Plan zamówień publicznych Inspektoratu na 2024 r. z dnia 14 listopada 2024 r.

130 tys. zł o łącznej kwocie udzielonych zamówień wynoszącej 1.350.445,00 zł³⁷.

Kontrolą objęto postępowanie nr ZP-WAD.272.5.2024 o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę do Inspektoratu komputerów stacjonarnych z oprogramowaniem, które zgodnie z informacją Inspektoratu z dnia 27 sierpnia 2025 r. nie było dotychczas objęte kontrolą³⁸.

W wyniku kontroli stwierdzono:

W dniu 13 listopada 2024 r. na podstawie rozeznania cenowego rynku określono szacunkową wartość dostawy 30 komputerów stacjonarnych z oprogramowaniem w kwocie 150.000,00 zł, tj. 32.347,80 euro.

Przedmiotem zamówienia była dostawa 30 zestawów komputerowych z oprogramowaniem oznaczona kodem głównym CPV 30200000-1 – urządzenia komputerowe.

W dniu 14 listopada 2024 r. członkowie komisji przetargowej (4 pracowników Inspektoratu) oraz Kierownik jednostki sporządzili oświadczenia o braku przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 3 ustawy.

Zgodnie z zarządzeniem nr 13/2021 z dnia 6 października 2021 r. Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w Inspektoracie powołana została komisja przetargowa w składzie 5 członków stałych i jednego zmiennego, z zastrzeżeniem, iż komisja może wykonywać czynności w składzie co najmniej 3 osób, w tym Przewodniczący Komisji bądź jego zastępca.

Postępowanie wszczęto przesyłając ogłoszenie o zamówieniu do Biuletynu Zamówień Publicznych, które zostało opublikowane w dniu 15 listopada 2024 r. pod numerem 2024/BZP 00598305/01.

Również w tym dniu Inspektorat zamieścił na stronie internetowej postępowania (ezamówienia.gov.pl) ogłoszenie o zamówieniu wraz ze specyfikacją warunków zamówienia (SWZ) wraz załącznikami od nr 1 do nr 5.

W ogłoszeniu o zamówieniu oraz w SWZ Inspektorat określił m.in.:

- ujęcie zamówienia w planie postępowań,
- tryb udzielenia zamówienia określony w art. 275 ust. 1 ustawy,
- formę elektroniczną składania ofert, wniosków, oświadczeń i innych dokumentów,
- brak możliwości składania ofert częściowych,
- opis przedmiotu zamówienia z podaniem kodów CPV głównych i dodatkowych,
- kryteria oceny ofert tożsame dla każdej z części: 60% cena, 40 % termin realizacji zamówienia,
- fakultatywne podstawy wykluczenia, o którym mowa w art. 109 ust. 1 pkt 4, 5 i 7 ustawy,

³⁷ str. 109 akt kontroli – Zestawienie wydatków do sprawozdania z ZP w 2024 r. – wydatki poniżej 130 tys. zł,

³⁸ str. 34-38 akt kontroli – Informacja Inspektoratu z dnia 27 sierpnia 2025 r.,

- wykaz podmiotowych środków dowodowych,
- możliwość zmiany umowy,
- termin składania ofert do dnia 25 listopada 2024 r. do godz. 10:00,
- termin otwarcia ofert w dniu 25 listopada 2024 r. do godz. 11:00,
- termin związania ofertą do dnia 20 grudnia 2024 r.

Do upływu terminu do złożenia ofert Inspektorat otrzymał w dniach 19, 21 i 22 listopada 2024 r. zapytania wykonawców do treści SWZ, na które odpowiedział w tych dniach zamieszczając pytania wraz z odpowiedziami na ww. stronie Internetowej postępowania.

W dniu 25 listopada 2024 r. dokonano otwarcia złożonych ofert, a członkowie komisji przetargowej i Kierownik jednostki sporządzili oświadczenia o braku przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 2 ustawy. Ponadto przed otwarciem ofert Inspektorat poinformował o kwocie jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w wysokości 184.500,00 zł.

Jak wynika z raportu z przebiegu otwarcia złożonych w formie elektronicznej ofert, do upływu terminu do ich złożenia oferty złożyło 6 wykonawców, jednakże z powodu błędu strony ezamowienia.gov.pl tylko jedna ze złożonych ofert zawierała formularz oferty.

W związku z powyższym Inspektorat określił zgodnie z art. 222 ust. 2 ustawy nowy termin do złożenia ofert do dnia 26 listopada 2024 r. do godz. 11:30. Informację o zmianie terminu zamieszczono na stronie internetowej postępowania.

W dniu 26 listopada 2024 r. dokonano ponownie otwarcia ofert, z którego informację zamieszczono w stronie internetowej postępowania.

Oferty na wykonanie zamówienia złożyło 6 wykonawców oferując wykonanie zamówienia za cenę od 112.914,00 zł do 483.529,85 zł.

W dniu 29 listopada 2024 r. Inspektorat zamieścił informację o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz o odrzuceniu 1 z ofert.

Następnie w dniu 4 grudnia 2024 r. Inspektorat poinformował wybranego wykonawcę o terminie podpisania umowy w dniu 10 grudnia 2024 r. Do dnia 10 grudnia 2024 r., pomimo wielokrotnych prób kontaktu, wykonawca nie podpisał umowy. W dniu 11 grudnia 2024 r. Inspektorat wezwał wybranego wykonawcę do złożenia wyjaśnień w tym zakresie w terminie do dnia 12 grudnia 2024 r. W wyznaczonym terminie wybrany wykonawca nie złożył wyjaśnień i nie zawarł umowy.

W związku z powyższym, w dniu 12 grudnia 2024 r. przeprowadzono ponowne badanie złożonych ofert wybierając jako najkorzystniejszą drugą ofertę z ceną 129.150,00 zł zamieszczając w tym dniu informację o wyborze oferty najkorzystniejszej na stronie internetowej postępowania oraz zawiadamiając o dokonany wyborze wybranego wykonawcę i wskazując termin podpisania umowy w dniu 18 grudnia 2024 r.

W dniu 18 grudnia 2024 r. zawarto z wybranym wykonawcą, tj. spółką cywilną z siedzibą w Gdańsku (Regon 220898114) umowę nr WAD.272.5.2024 r. na dostawę w terminie do dnia 23 grudnia 2024 r. 30 zestawów komputerowych (komputer, monitor, akcesoria do obsługi komputera, oprogramowanie biurowe) za cenę 129.150,00 zł (cena ofertowa). Ogłoszenie o wyniku postępowania zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2024/BZP 00663013/01 z dnia 19 grudnia 2024 r.

W dniu 23 grudnia 2024 r. Kierownik jednostki zatwierdził protokół przedmiotowego postępowania nr WAD.272.5.2024 w trybie podstawowym. W tym też dniu, tj. w terminie umownym, wykonawca dostarczył do Inspektoratu zestawy komputerowe wystawiając fakturę VAT nr FS 674/2024.

Ogłoszenie o wykonaniu umowy opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2024/BZP 00675764/01 z dnia 30 grudnia 2024 r.

Reasumując należy stwierdzić, że Inspektorat przeprowadził objęte kontrolą postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy 30 zestawów komputerowych z oprogramowaniem dla Inspektoratu zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

1.10. Zgodność dokonywania wydatków z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i aktami wewnętrznymi obowiązującymi w tym zakresie w jednostce.

Zasady dokonywania zamówień o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000,00 zł, określa obowiązujący w Inspektoracie regulamin stanowiący załącznik do wydanego w dniu 12 lutego 2021 r. Zarządzenia Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa nr 5/2021 ³⁹.

Przedmiotowy regulamin przewiduje różne zasady dokonywania zamówień i sposób dokumentowania ich dokonywania w zależności od wartości dokonywanych zakupów. Zatem zgodnie z § 3 – 6 Regulaminu, przy zakupach o wartości:

- a) Do kwoty 9.500,00 zł brutto pracownik przeprowadza rozeznanie rynku i dokonuje wyboru wykonawcy kierując się zasadami określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1-3 cyt. wyżej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- b) Od kwoty 9.500,00 zł do kwoty 18.000,00 zł brutto pracownik przeprowadza telefoniczne lub pisemne rozeznanie rynku u co najmniej 2 wykonawców, chyba, że zamówienie może zrealizować tylko jeden wykonawca, na podstawie którego, wskazuje wykonawcę, który zaoferował najkorzystniejsze warunki realizacji zamówienia.
- c) Od kwoty 18.000,00 zł do kwoty 60.000,00 zł brutto pracownik zaprasza pisemnie, faksem bądź elektronicznie (e-mail) do złożenia oferty co najmniej 2 wykonawców, chyba, że

³⁹ str. 48 akt kontroli – Regulamin udzielania w WIORIN w Gdańsku zamówień publicznych, których wartość nieprzekraczającej kwoty 130.000 zł,

zamówienie może zrealizować tylko jeden wykonawca, wówczas wymogu tego nie stosuje się. Zaproszenie musi zawierać co najmniej opis przedmiotu zamówienia, termin jego realizacji i kryteria ceny ofert. Jeżeli zaproszenie do złożenia ofert zawierało informację o możliwości przeprowadzenia negocjacji z wykonawcami, w uzasadnionych przypadkach pracownik przeprowadza negocjacje. Na podstawie złożonych ofert oraz ewentualnie przeprowadzonych negocjacji, pracownik wybiera ofertę wykonawcy, który zaoferował najkorzystniejsze warunki realizacji zamówienia.

- d) Od kwoty 60.000,00 zł do kwoty 130.000,00 zł brutto pracownik zaprasza pisemnie, faksem bądź elektronicznie (e-mail) do złożenia oferty co najmniej 3 wykonawców, chyba, że zamówienie może zrealizować tylko jeden wykonawca, wówczas wymogu tego nie stosuje się. Zaproszenie musi zawierać co najmniej opis przedmiotu zamówienia, termin jego realizacji i kryteria ceny ofert. Jeżeli zaproszenie do złożenia ofert zawierało informację o możliwości przeprowadzenia negocjacji z wykonawcami, w uzasadnionych przypadkach pracownik przeprowadza negocjacje. Na podstawie złożonych ofert oraz ewentualnie przeprowadzonych negocjacji, pracownik wybiera ofertę wykonawcy, który zaoferował najkorzystniejsze warunki realizacji zamówienia.

Biorąc pod uwagę postanowienia § 2-6 regulaminu oraz wzór protokołu z przeprowadzonej procedury stanowiącego załącznik do regulaminu, należy stwierdzić, iż w przypadku zamówień o wartości do 9.500,00 zł pracownik nie ma obowiązku ani udokumentować czynności przeprowadzenia rozeznania rynku i wyboru wykonawcy, ani też w części B protokołu wskazać danych w tym zakresie. Zatem obowiązki pracownika wskazane w § 3 pkt 1 regulaminu są nieweryfikowalne przez Kierownika jednostki.

Istotnym jest, że cyt. wyżej ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie określa od jakiej kwoty wydatku należy stosować zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych określone w art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b, a zatem wydatkujący środki publiczne jednostki winny je stosować w każdym przypadku i stosowanie tych zasad dokumentować. Odstępstwa od stosowania tych zasad mogą nastąpić tylko w przypadkach losowych, niemożliwych do przewidzenia przy dochowaniu przez Inspektorat należytej staranności i odstępstwa te winny być również udokumentowane.

Zatem należy stwierdzić, iż postanowienia § 2 i 3 Regulaminu nie zabezpieczają w sposób nie budzący wątpliwości udokumentowania stosowania zasad dokonywania wydatków określonych art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b cyt. wyżej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W toku kontroli, na podstawie ewidencji wydatków i rozrachunków z kontrahentami (konta: 130 i 201) w §§: 4210, 4270, 4300 i 6060 za grudzień 2024 r. kontrolą objęto, mając na względzie rodzaj i wysokość wydatków oraz wskazane wyżej 4 procedury ich dokonywania w zależności od ich wartości, następujące pozycje o numerach dowodów

i wartości dokonanych wydatków, jak niżej ⁴⁰:

- a) § 4210: K1782/12 – wydatek w kwocie 34.317,00 zł dotyczący zamówienia 100 szt. toreb służbowych biurowych z funkcją przenoszenia notebooka i z nadrukiem oznaczenia – logo Inspekcji.

W okazanych w toku kontroli dokumentów wynika, iż w okresie od dnia 20 do dnia 27 listopada 2024 r. Inspektorat zaprosił do złożenia oferty tylko jednego wykonawcę, któremu, po dokonanych uzgodnieniach w zakresie nadruku logo Inspekcji, udzielił zamówienia za cenę zaproponowaną przez dostawcę ⁴¹.

Zapraszając tylko jednego wykonawcę do złożenia oferty Inspektorat naruszył postanowienia § 5 ust. 2 Regulaminu, który wymaga wysłania zaproszenia do złożenia oferty do min. 2 wykonawców.

- b) § 4270: K1753/12 – wydatek w kwocie 9.500,00 zł dotyczący wykonania remontu pomieszczenia w siedzibie Inspektoratu.

Z okazanych do kontroli dokumentów wynika, iż zamówienia dokonano w dniu 29 listopada 2024 r. na podstawie oferty złożonej przez wykonawcę w dniu 25 listopada 2024 r. Do kontroli nie okazano protokołu przedmiotu zamówienia sporządzonego wg wzoru stanowiącego załącznik do regulaminu ⁴².

Niesporządzenie przedmiotowego protokołu stanowi naruszenie postanowień § 2 ust. 1-4 Regulaminu, zgodnie z którymi protokół ten stanowi podstawę wszczęcia procedury udzielenia zamówienia, a po zaopiniowaniu przez Kierownika Działu Administracyjnego i wyrażeniu przez Kierownika jednostki na realizację zamówienia, podstawę udzielenia zamówienia.

- c) § 4300: K1644/12 – wydatek w kwocie 9.900,00 zł dotyczący wykonania rolet wraz z montażem.

Z okazanych do kontroli dokumentów wynika, iż zamówienia dokonano w dniu 27 listopada 2024 r. na podstawie przeprowadzonego przez wykonawcę w dniu 26 listopada 2024 r. pomiaru i wyceny usługi ⁴³. Do kontroli nie okazano protokołu przedmiotu zamówienia sporządzonego wg wzoru stanowiącego załącznik do regulaminu ani innych dokumentów wskazujących, iż rozeznanie rynku, o którym mowa w § 4 ust. 1 Regulaminu, objęło co najmniej dwóch wykonawców zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 2 Regulaminu.

⁴⁰ str. 49 i 78 akt kontroli – Wskazanie pozycji do kontroli w zakresie zgodności z obowiązującym w Inspektoracie regulaminem dokonywania zakupów o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000,00 zł,

⁴¹ str. 87-90 akt kontroli – Dokumentacja i protokół postępowania na zakup toreb służbowych,

⁴² str. 85-87 akt kontroli – Oferta i zamówienie na wykonanie prac remontowych w pomieszczeniu Inspektoratu,

⁴³ str. 84 akt kontroli – Zlecenie na wykonanie rolet materiałowych wraz z montażem na oknach pomieszczeń Inspektoratu,

Zatem przedmiotowego zamówienia udzielono z naruszeniem § 4 ust. 2 oraz § 4 ust. 4 Regulaminu zgodnie z którymi, rozeznanie rynku musi obejmować co najmniej 2 wykonawców (...), oraz że z przeprowadzonej procedury sporządza się protokół przedmiotu zamówienia (...), który po zatwierdzeniu przez Kierownika jednostki (...), jest podstawą do realizacji zamówienia.

- d) § 6060: K1713/12 – wydatek w kwocie 67.650,00 zł dotyczący dostawy samochodu osobowego (zakup przedmiotowego samochodu osobowego za cenę 98.700,00 zł zaewidencjonowano w 2 pozycjach, tj. we wskazanej wyżej pozycji oraz kwotę 31.050,00 zł z oznaczeniem dowodu nr K1760/12). Ogółem na zakup przedmiotowego samochodu osobowego wydatkowano kwotę 98.700,00 zł.

Z okazanych do kontroli dokumentów wynika, że w dniach od 3 do 10 grudnia 2024 r. Inspektorat przeprowadził procedurę udzielenia zamówienia na dostawę samochodu osobowego, w tym:

- w dniu 3 grudnia 2024 r. przesłał do 3 wykonawców oferujących samochody osobowe 3 różnych marek zapytania ofertowe wraz z formularzem opis przedmiotu zamówienia, termin jego realizacji i kryteria oceny ofert,
- do terminu złożenia ofert określonego w zapytaniach, tj. do dnia 6 grudnia 2024 r. oferty złożyło 2 wykonawców oferując cenę 98.700,00 zł i 102.890,00 zł,
- w dniu 9 grudnia 2024 r. sporządzono protokół przedmiotu zamówienia, w którym Kierownik jednostki zatwierdził wybór wykonawcy, który zaoferował niższą cenę i wyraził zgodę na udzielenie zamówienia.

Na dostawę przedmiotowego samochodu Inspektorat w dniu 10 grudnia 2024 r. zawarł z wykonawcą umowę nr WAD.2600.58.2024.

W wyniku kontroli stwierdzono, że przedmiotowy zakup przeprowadzono i udokumentowano zgodnie z obowiązującym w Inspektoracie regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130.000,00 zł.

Reasumując należy stwierdzić, że w 4 przypadkach wydatków objętych kontrolą Inspektorat:

- w 2 przypadkach nie sporządził wymaganego protokołu przedmiotu zamówienia,
- w 1 przypadku przeprowadził rozeznanie rynku obejmujące mniejszą niż wymagana przez regulamin liczbę wykonawców,
- w 1 przypadku skierował zapytania ofertowe do mniejszej niż wymagana przez regulamin liczby wykonawców.

Ponadto stwierdzono, że postanowienia § 2 i 3 obowiązującego w Inspektoracie Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130.000,00 zł, nie zabezpieczają w sposób nie budzący wątpliwości stosowania zasad dokonywania wydatków określonych art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b cyt. wyżej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy dokonywaniu wydatków o wartości do 9.500,00 zł.

Ocena realizacji przez Inspektorat w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa:

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakresie realizacji przez Inspektorat w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa, **realizację tą należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie się bądź niewłaściwe stosowanie postanowień:

- art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej,
- art. 44 ust. 3 pkt 1 lit a i b oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
- § 1 pkt 4 i załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
- § 3 pkt 10 w związku z § 15 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
- art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych,
- § 2-6 regulaminu udzielania w Inspektoracie zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130.000,00 zł – Zarządzenia Pomorskiego Wojewódzkiego Ochrony Roślin i Nasiennictwa nr 5/2021 z dnia 12 lutego 2021 r.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości było:

- przyznanie nagród pracownikom – członkom korpusu służby cywilnej w kwocie ogółem 90.300,00 zł bez udokumentowania wystąpienia w każdym przypadku przesłanki ustawowej ich przyznania,
- 2 przypadki zastosowania błędnej klasyfikacji budżetowej wydatków w kwocie ogółem 9.827,31 zł,
- wydatkowanie ogółem kwoty 2.719,50 zł na zakup usług, których cena została określona w sposób ryczałtowy z naruszeniem ustawowych zasad dokonywania wydatków w sposób celowy i oszczędny,
- wydatkowanie kwoty 799,50 zł na zakup usług realizowanych na podstawie umowy zawartej z usługodawcą na okres dłuższy niż rok budżetowy,
- zawyżenie o kwotę ogółem 499,31 zł w złożonym za rok 2024 r. sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa kwoty zobowiązań wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.,
- zamieszczenie planu zamówień publicznych na 2024 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych z 42 dniowym opóźnieniem,
- w 2 przypadkach brak wymaganego regulaminem protokołu przedmiotu zamówienia

przy dokonywaniu zamówień na kwotę ogółem 19.400,00 zł,

- w 2 przypadkach odpowiednio dokonanie rozeznania rynku oraz zaproszenie do złożenia oferty wykonawców w liczbie mniejszej niż wymagana w regulaminie przy dokonywaniu zamówień na kwotę ogółem 44.217,00 zł.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są: Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Główny Księgowy i Kierownik Działu Administracyjnego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku.

2. Wykonanie w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym.

Ze złożonego przez Inspektorat w dniu 12 lutego 2025 r. rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2024 r. RB-BZ1 wynika, że w 2024 r. Inspektorat realizował w ramach Funkcji 21 – Polityka rolna i rybacka, Zadania 21.1W – Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych, 2 podzadania i 2 działania, jak niżej:

1. Podzadanie 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa,
 2. Działanie 21.1.3.2W – Nadzór nad wytwarzaniem, oceną obrotem i stosowaniem materiału siewnego, zdrowiem roślin, obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin oraz obrotem nawozami, środkami wspomagającymi uprawę roślin i produktami nawozowymi UE,
 3. Podzadanie 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane,
 4. Działanie 21.1.4.2W – Nadzór i kontrola nad stosowaniem materiału siewnego oraz kontrola uwolnienia zamierzonego GMO do środowiska,
- dla których określone zostały cele i mierniki ich wykonania jak niżej:

1. Podzadanie 21.1.3W – Cel w postaci zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego, prawidłowości obrotu i stosowania środków ochrony roślin oraz wysokiej jakości materiału siewnego oraz mierniki jego wykonania, jak niżej:

Nazwa miernika	Plan na 2024 r.	Plan po zmianach	Wykonanie Rb-BZ1
Stosunek liczby kontroli do liczby podmiotów potencjalnie poddanych kontroli (szt. / szt.)	4,63 (20 445 / 4 420)	4,56 (20 818 / 4 567)	4,56 (20 818 / 4 567)
Stosunek liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli (szt. / szt. - %)	1,25 % (255 / 20 445)	1,94 % (404 / 20 818)	1,94 % (404 / 20 818)
Stosunek liczby kontroli do liczby pracowników wykonujących kontrole (szt. / szt.)	204,45 (20 445 / 100)	208,18 (20 818 / 100)	208,18 (20 818 / 100)

2. Działanie 21.1.3.2.W – Cele w postaci:

- A Zapewnienie prawidłowości obrotu i stosowania środków ochrony roślin, prawidłowości obrotu nawozami,
- B Zapewnienie wysokiej jakości materiału siewnego, bezpieczeństwa fitosanitarnego,
- C Zapewnienie wysokiej jakości materiału siewnego, oraz mierniki ich wykonania, jak niżej:

Nazwa miernika	Plan na 2024 r.	Plan po zmianach	Wykonanie Rb-BZ1
Cel A - Stosunek liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli (szt. / szt.)	0,047 (107 / 2 257)	0,045 (367 / 8 180)	0,045 (367 / 8 180)
Cel B – Stosunek liczby kontroli do liczby podmiotów podlegających kontroli (szt. / szt.)	3,136 (18 188 / 5 800)	5,079 (18 116 / 3 567)	5,079 (18 116 / 3 567)
Cel C – Stosunek liczby partii materiału siewnego wycofanego z obrotu, niespełniającego wymagań, do liczby partii materiału siewnego poddanego kontroli (% - szt./szt.)	0 (0 / 0218)	0 (0 / 0213)	0 (0 / 0213)

3. Podzadanie 21.1.4W – Cel w postaci zapewnienia wysokiej jakości materiału siewnego oraz miernik w postaci stosunku liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli (szt. / szt.), jak niżej:

- Plan na 2024 r. – 0 (0/82),
- Plan po zmianach oraz wykonanie planu (Rb-BZ1) w 2024 r. – 0 (0/69).

4. Działanie 21.1.4.2W – cel w postaci zapewnienia wysokiej jakości materiału siewnego oraz miernik w postaci stosunku liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli (szt. / szt.), jak niżej:

- Plan na 2024 r. – 0 (0/82),
- Plan po zmianach oraz wykonanie planu (Rb-BZ1) w 2024 r. – 0 (0/69).

Ponadto w złożonym sprawozdaniu Inspektorat wskazał dla każdego z podzadań (w tym działań) plan wydatków na 2024 r., plan wydatków po zmianach oraz jego wykonanie, jak niżej:

Podzadanie	Plan wydatków na 2024 r.	Plan wydatków na 2024 r. po zmianach	Wykonanie planu wydatków w 2024 r.	Zobowiązania na dzień 31 grudnia 2024 r.
21.1.3.W	14 751 000 zł	15 171 554 zł	15 170 662,26 zł	879 854,11 zł
21.1.4.W	149 000 zł	162 807 zł	162 797,68 zł	8 887,41 zł
Razem	14 900 000 zł	15 334 361 zł	15 333 459,94 zł	888 741,52 zł

Z powyższego wynika, że Inspektorat zrealizował plan wydatków na 2024 r. po zmianach

w 99,99 % (nie wydatkowano kwoty 901,06 zł – 00,01%).

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- 2.1. Plan Inspektoratu na 2024 r. i jego wykonanie w zakresie mierników wykonania celów realizowanych podzadań i działań.
- 2.2. Plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym, jego zmiany oraz wykonanie.
- 2.3. Prawdliwość i rzetelność prowadzonej przez Inspektorat w 2024 r. ewidencji księgowej wydatków w układzie zadaniowym.
- 2.4. Zgodność danych wykazanych w złożonych przez Inspektorat rocznych sprawozdaniach z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetowych.

Na podstawie ⁴⁴:

- planu wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym z podaniem celów i mierników ich realizacji na 2024 r. złożonego do tut. urzędu w dniu 21 marca 2024 r.,
- rocznego sprawozdania z wykonania przez Inspektorat wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2024 r. RB-BZ1 złożonego do tut. urzędu w dniu 12 lutego 2025 r. wraz z informacją,
- obowiązującej w Inspektoracie procedury realizacji budżetu zadaniowego,
- zapisów w ewidencji księgowej na kontach zespołu 9,
- decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa od nr 1 do nr 6 wydanych w 2024 r. w zakresie zwiększeń planu wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym,
- zapisów w ewidencji księgowej na koncie 130 oraz kontach zespołu 2,
- dowodów wydatków, objętych kontrolą w zakresie wskazanym w punkcie 1 ustaleń kontroli,
- zestawień i rejestrów kontroli wykonanych w 2024 r. przez oddziały Inspektoratu oraz raportów z ZSIOR (Zintegrowany System Informatyczny Ochrony Roślin), na podstawie których sporządzone zostały karty wykonania mierników realizacji celów w 2024 r.,
- informacji udzielonych przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w piśmie z dnia 17 września 2025 r. ⁴⁵,

stwierdzono następującą realizację przez Inspektorat w 2024 r. wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym w odniesieniu do wskazanych wyżej zagadnień:

2.1. Plan Inspektoratu na 2024 r. i jego wykonanie w zakresie mierników wykonania celów realizowanych podzadań i działań.

⁴⁴ str. 8 i 46 kat kontroli – sprawozdanie roczne Inspektoratu za 2024 r. RB BZ1, plan budżetu Inspektoratu w układzie zadaniowym na 2024 r., obowiązująca w Inspektoracie procedura realizacji budżetu zadaniowego, zestawienia obrotów i sald za 2024 r. kont zespołu 9,

⁴⁵ str. 142 akt kontroli – pismo Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 17 września 2025 r.,

W złożonym w dniu 21 marca 2024 r. do tut. urzędu planie wydatków budżetu państwa na 2024 r. w układzie zadaniowym Inspektorat określił mierniki wykonania celów realizowanych podzadań i działań (opisane szczegółowo wyżej), w postaci:

- stosunku liczby kontroli do liczby podmiotów potencjalnie poddanych kontroli,
- stosunku liczby stwierdzonych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli,
- stosunku liczby kontroli do liczby pracowników wykonujących kontrole,
- stosunku liczby partii materiału siewnego wycofanego z obrotu, niespełniającego wymagań, do liczby partii materiału siewnego poddanego kontroli,

a zatem mierniki o charakterze konkretnym, mierzalnym, pozwalającym ocenić efektywność i skuteczność realizowania przez Inspektorat celów wykonywanych podzadań i działań.

Wartości mierników realizowanych celów określono zgodnie z obowiązującą w Inspektoracie procedurą realizacji budżetu zadaniowego stanowiącą załącznik nr 7 do Zarządzenia Nr 6/2020 Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 30 marca 2020 r.

Ponadto z informacji udzielonych przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w piśmie z dnia 17 września 2025 r. wynika, że planowana na 2024 r. wysokość mierników została określona na podstawie wytycznych otrzymanych z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakresie planów pracy Wojewódzkich Inspektoratów na 2024 r., a także z uwzględnieniem przewidywanych na ten rok przez działy nadzorujące Inspektoratu danych dotyczących liczby zarejestrowanych przedsiębiorców i ilości materiału siewnego, a także możliwości w zakresie nadzoru i kontroli w ramach dostępnych zasobów Inspektoratu.

Na podstawie rejestrów i zestawień kontroli sporządzonych przez oddziały terenowe Inspektoratu oraz raportów z ZSIOR (Zintegrowanego Systemu Informatycznego Ochrony Roślin), na podstawie których, działy nadzoru Inspektoratu sporządziły zbiorcze karty wykonania mierników celów w 2024 r. stwierdzono zgodność danych wynikających z tych kart z danymi wykazanymi przez Inspektorat w złożonym w dniu 12 lutego 2025 r. rocznym sprawozdaniu z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym RB BZ1. Opis wykazanych w sprawozdaniu celów i planowanych oraz wykonanych mierników ich realizacji przedstawiono wyżej, w części pierwszej niniejszego punktu ustaleń kontroli.

Ze złożonej wraz z ww. rocznym sprawozdaniem RB-BZ1, informacji wynika, że przyczynami odchyień wykonanych mierników realizacji celów od ich planowanej wartości:

- a) w zakresie stosowania środków ochrony roślin, z uwagi na śmiertelne przypadki zatrucia środkami zawierającymi fosforen glinu lub fosforek magnezu, były:

- większa niż pierwotnie planowana liczba przeprowadzonych kontroli,
 - większa niż pierwotnie planowana liczba stwierdzonych nieprawidłowości,
- b) w zakresie fitosanitarnym oraz nasiennym była mniejsza niż planowana liczba podmiotów, które podlegały rejestracji.

2.2. Plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym, jego zmiany oraz wykonanie.

W złożonym w dniu 21 marca 2024 r. do tut. urzędu planie wydatków budżetu państwa na 2024 r. w układzie zadaniowym w kwocie ogółem 14.900.000,00 zł, Inspektorat określił plan wydatków związanych z realizacją każdego z dwóch podzadań (w tym działań) w kwocie:

- 14.751.000,00 zł dla podzadania 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa,
- 149.000,00 zł dla podzadania 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane.

Jak z powyższego wynika, zaplanowane wydatki na realizację w 2024 r. podzadania 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa stanowiły 99 % planu wydatków ogółem, a na realizację podzadania 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane pozostałe 1 % planu wydatków.

Zastosowana w planie wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym proporcja planowanych wydatków na realizację podzadań wynika z określonej w § 12 pkt 3 wskazanej wyżej procedury realizacji budżetu zadaniowego oraz w załączniku nr 1 do tej procedury, zasady alokacji wydatków na poszczególne podzadania/działania.

W trakcie roku budżetowego, plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. został zwiększony do kwoty ogółem 15.334.361,00 zł, a zatem ogółem o kwotę 434.361,00 zł, sześcioma decyzjami dysponentów budżetowych wyższych stopni, tj. Ministra Finansów i Wojewody Pomorskiego, wydanymi w okresie od dnia 13 maja do dnia 6 grudnia 2024 r., co szczegółowo przedstawiono w punkcie 1 ustaleń kontroli, zwiększając plan wydatków na realizację:

- podzadania 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa – o kwotę 420.554,00 zł,
- podzadania 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane – o kwotę 13.807,00 zł.

Na podstawie decyzji dysponentów budżetowych wyższych stopni, Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa zwiększył plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym sześcioma decyzjami o numerach: od 1/2024 do 6/2024 wydanymi w okresie od dnia 13 maja do dnia 31 grudnia 2024 r., w tym decyzja nr 3/2024 dotyczyła zwiększenia o kwotę 45.361,00 zł planu wydatków wyłącznie podzadania 21.1.3W, a pozostałe decyzje dotyczyły zwiększenia planu wydatków dwóch realizowanych podzadań. O dokonanych zmianach w planie wydatków na 2024 r. w układzie zadaniowym, Inspektorat informował tut. urząd.

Plan wydatków Inspektoratu na 2024 r. w układzie zadaniowym po zmianach stanowił ogółem kwotę 15.334.361,00 zł, w tym kwotę:

- 15.171.554,00 zł na wydatki związane z realizacją podzadania 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa – 98,94 % planu wydatków ogółem,
- 162.807,00 zł na wydatki związane z realizacją podzadania 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane – 1,06 % planu wydatków ogółem.

Jak wynika z opisanej w następnym punkcie ewidencji księgowej wydatków, na podstawie, której Inspektorat sporządził roczne sprawozdanie z wykonania w 2024 r. wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym, w 2024 r. Inspektorat zrealizował wydatki w kwocie ogółem 15.333.459,94 zł, w tym kwotę:

- 15.170.662,26 zł na realizację podzadania 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa – 98,94 % planu wydatków ogółem,
- 162.807,00 zł na wydatki na realizację podzadania 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane – 1,06 % planu wydatków ogółem.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. stan zobowiązań niewymagalnych Inspektoratu wynosił kwotę ogółem 888.741,52 zł, w tym z tytułu:

- dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z narzutami (§ 404; 411, 412 i 471) kwotę ogółem 880.746,64 zł,
- zakupu energii, usług i opłat (§ 426, 430, 436 i 443) kwotę ogółem 7.994,88 zł, z których kwota ogółem 879.854,11 zł dotyczyła podzadania 21.1.3W – Ochrona roślin i nasiennictwa, a kwota ogółem 8.887,41 zł dotyczyła podzadania 21.1.4W – Rośliny genetycznie zmodyfikowane.

2.3. Prawdliwość i rzetelność prowadzonej przez Inspektorat w 2024 r. ewidencji księgowej wydatków w układzie zadaniowym.

Ewidencja wydatków w układzie zadaniowym w Inspektoracie w trakcie roku budżetowego prowadzona jest zgodnie z zasadami określonymi we wskazanej wyżej procedurze realizacji budżetu zadaniowego, tj. w szczególności umożliwiającą sporządzenie rocznego sprawozdania RB-BZ1.

Każdy wydatek klasyfikowany jest w budżecie zadaniowym do danego podzadania na podstawie opisu wydatku zamieszczonego na dowodzie jego poniesienia i wskazującego jakiego podzadania i działania dany wydatek dotyczy.

W wyniku kontroli dowodów zaewidencjonowanych wydatków w zakresie wskazanym w punkcie 1 ustaleń kontroli stwierdzono, że dowody zawierają opis wskazujący jakiego podzadania wydatek dotyczy i w jakiej części.

Ewidencja wydatków w układzie zadaniowym prowadzona była na pozabilansowym koncie 990 z podziałem na realizowane przez Inspektorat podzadania w korespondencji z kontem 130 prowadzonym z podziałem wynikającym z klasyfikacji budżetowej

wydatków. Wysokość zobowiązań niewymagalnych według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. i dot. każdego z podzadań wynika z ewidencji księgowej wydatków prowadzonej przez Inspektorat na kontach zespołu 2 w korespondencji z kontami pozabilansowymi zespołu 9.

Zatem należy stwierdzić, iż Inspektorat prowadził ewidencję księgową wydatków rzetelnie i prawidłowo, w tym zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) ⁴⁶ i w sposób umożliwiający sporządzenie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym RB-BZ1, w wymaganych postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym ⁴⁷, stopniu szczegółowości.

2.4. Zgodność danych wykazanych w złożonych przez Inspektorat rocznych sprawozdaniach z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetowych.

W wyniku konfrontacji danych wynikających z:

- opisaney w poprzednim punkcie ustaleń kontroli ewidencji księgowej wydatków Inspektoratu w 2024 r. prowadzonej na kontach: 130, zespołu 2 i 9,
- złożonego w dniu 5 lutego 2025 r. przez Inspektorat sprawozdania z wykonania w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa Rb-28,
- złożonego w dniu 12 lutego 2025 r. przez Inspektorat rocznego sprawozdania z wykonania w 2024 r. budżetu państwa w układzie zadaniowym RB-BZ1, w zakresie wykonanych w 2024 r. wydatków i pozostałych na dzień 31 grudnia 2024 r. zobowiązań niewymagalnych rozbieżności nie stwierdzono.

Ocena realizacji budżetu w układzie zadaniowym w 2024 r.:

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakresie wykonania przez Inspektorat wydatków budżetu państwa w 2024 r. w układzie zadaniowym, **wykonanie to należy ocenić pozytywnie.**

3. Wykonanie w 2024 r. planu dochodów budżetowych.

Plan dochodów budżetowych Inspektoratu na rok 2024 zakładał wykonanie dochodów sklasyfikowanych w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01032 – Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w kwocie ogółem 1.125.000,00 zł.

Dochody w 2024 r. zostały wykonane przez Inspektorat w kwocie ogółem 975.066,35 zł, a zatem w wysokości 86,67 % ich planu, a ponadto na dzień 31 grudnia 2024 r.:

⁴⁶ tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 342,

⁴⁷ tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 1731,

- należności pozostałe do zapłaty stanowiły kwotę ogółem 28.038,79 zł,
- zaległości stanowiły kwotę ogółem 26.729,85 zł,
- nadpłaty stanowiły kwotę 205,00 zł.

Na 2024 r. Inspektorat zaplanował wpływy z tytułu:

- § 0570 – grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych osób fizycznych,
- § 0580 – grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych,
- § 0610 – opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów,
- § 0620 – opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości,
- § 0690 – różnych opłat,
- § 0750 – najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa (...).

Na 2024 r. Inspektorat nie planował wpływów z tytułu:

- § 0640 – kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień,
- § 0920 – pozostałych odsetek,
- § 0940 – rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,

jednakże w trakcie roku budżetowego Inspektorat dokonał przypisu należności z tych tytułów oraz zrealizował dochody.

W sprawozdaniu rocznym Rb-27 z wykonania w 2024 r. planu dochodów budżetowych Inspektorat wykazał następujące wartości planu dochodów, ustalonych należności z tytułu dochodów budżetowych, dochodów wykonanych, należności pozostałych do zapłaty i zaległości oraz nadpłat w poszczególnych paragrafach rozdziału 01032 ⁴⁸:

§§	Plan dochodów	Należności*	Dochody wykonane **	Należności pozostałe do zapłaty	Zaległości	Nadpłaty
0570	8 000,00	18 294,57	12 294,57	6 000,00	6 000,00	-
0580	10 000,00	72 817,74	71 000,00	1 817,74	1 817,74	-
0610	6 000,00	1 320,00	1 320,00	-	-	-
0620	15 000,00	13 082,00	13 082,00	-	-	-
0640	-	16,00	16,00	-	-	-
0690	1 081 000,00	885 097,69	866 170,21	19 132,48	18 912,11	205,00
0750	5 000,00	9 567,03	9 567,03	-	-	-
0920	-	2 304,99	1 216,42	1 088,57	-	-
0940	-	400,12	400,12	-	-	-
Razem	1 125 000,00	1 002 900,14	975 066,35	28 038,79	26 729,85	205,00

⁴⁸ str. 5 akt kontroli – Sprawozdanie Inspektoratu Rb-27 za 2024 r.,

* saldo początkowe plus przypisy minus odpisy,

** wpłaty minus zwroty.

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- 3.1. Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu rocznym Rb-27 z wykonania w 2024 r. planu dochodów budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowość złożenia sprawozdania.
- 3.2. Rzetelność ustalania planu dochodów budżetowych na 2024 r.
- 3.3. Prawidłowość klasyfikowania i terminowość ewidencjonowania należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w konfrontacji z faktycznymi źródłami ich uzyskania.
- 3.4. Prawidłowość i terminowość przekazywania wykonanych dochodów na rachunek budżetu państwa.
- 3.5. Prawidłowość ustalania należności pozostałych do zapłaty i zaległości oraz nadpłat na dzień 31 grudnia 2024 r.
- 3.6. Prawidłowość i terminowość podejmowania działań windykacyjnych wobec dłużników posiadających zaległości.
- 3.7. Legalność stosowania ulg w spłacie należności budżetu państwa.
- 3.8. Prawidłowość i rzetelność prowadzenia ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych.
- 3.9. Wykonanie zaleceń pokontrolnych Wojewody Pomorskiego wynikających z wystąpienia pokontrolnego nr FB-III.431.54.2023.TT z dnia 15 maja 2024 r.

W wyniku kontroli przeprowadzonej we wskazanym wyżej zakresie stwierdzono:

3.1. Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu rocznym Rb-27 z wykonania w 2024 r. planu dochodów budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowość złożenia ww. sprawozdania.

Na podstawie zapisów w przekazanej przez Inspektorat w trybie art. 15 ust 1 ustawy o kontroli oraz okazanej w toku kontroli ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych, dochodów wykonanych i rozliczenia dochodów budżetowych prowadzonej na kontach 130, 221, 240 i 222 (obroty i salda) ⁴⁹, stwierdzono zgodność danych wynikających z okazanej ewidencji księgowej z danymi wykazanymi przez Inspektorat w złożonym w dniu 5 lutego 2025 r., a zatem terminowo, sprawozdaniu Rb-27 z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych.

Jednakże, we wskazanym wyżej sprawozdaniu, Inspektorat nie wykazał kwoty zaległości z tytułu pozostałych odsetek klasyfikowanych w § 0920 (kolumna 12 sprawozdania), pomimo, że z prowadzonej ewidencji księgowej należności z przedmiotowego tytułu wynika, iż na dzień 31 grudnia 2024 r. Inspektorat posiadał należności pozostałe do zapłaty na ten dzień w kwocie ogółem 1.088,57 zł, które prawidłowo wykazał w przedmiotowym

⁴⁹ str. 3-4, 44, 47 i 54-66 akt kontroli,

sprawozdaniu (kolumna 11 sprawozdania).

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż naliczone na dzień 31 grudnia 2024 r. i nie wpłacone należności z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat należności klasyfikowane w § 0920 (także w § 0910), są wymagalne w tym dniu, a zatem stanowią one także zaległości i ich wartość winna była zostać wykazana w kolumnie 12 przedmiotowego sprawozdania Rb-27.

Jak wynika z § 3 pkt 4 w związku z § 15 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵⁰, sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych sporządza się wg wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia, zgodnie ze szczegółowymi zasadami jego sporządzania określonymi w instrukcji stanowiącej załącznik nr 35 do rozporządzenia. W myśl § 4 pkt 1 i § 5 ust. 2 pkt 5 zdanie pierwsze załącznika nr 35 do rozporządzenia, w sprawozdaniach jednostkowych miesięcznych i rocznych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, składanych przez dysponentów środków budżetowych wszystkich stopni, w odpowiednich kolumnach salda końcowego (11-13) wykazuje się należności pozostałe do zapłaty (część należności, o których mowa w pkt 2), w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone).

Zatem w złożonym za rok 2024 r. sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych Inspektorat nie wykazał w § 0920 wynikającej z ewidencji księgowej kwoty zaległości z tytułu pozostałych odsetek w wysokości 1.088,57 zł.

3.2. Rzetelność ustalania planu dochodów budżetowych na 2024 r.

Na 2024 r. Inspektorat zaplanował dochody w wysokości 1.125.000,00 zł, tj. w wysokości 108 % dochodów wykonanych w 2023 r. powiększonych o należności pozostałe do zapłaty wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z danymi ujętymi przez Inspektorat w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w 2024 r., dochody wykonane z tytułu nałożonych grzywien i innych kar pieniężnych na osoby prawne i innej jednostki organizacyjne sklasyfikowane w § 0580 wyniosły kwotę 71.000,00 zł, tj. 710 % dochodów zaplanowanych w tym paragrafie na 2024 r. w kwocie 10.000,00 zł.

Powyższa różnica wynika z nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości 50.000,00 zł decyzją wydaną w dniu 29 września 2023 r., a zatem już po przekazaniu przez Inspektorat w dniu 15 czerwca 2023 r. do tut. urzędu materiałów planistycznych do projektu ustawy budżetowej na 2024 r. Od wydanej decyzji przedsiębiorca złożył odwołanie, w wyniku którego, przedmiotowa decyzja została utrzymana w mocy decyzją Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 28 grudnia 2023 r., którą to decyzję Inspektorat otrzymał w dniu 8 stycznia 2024 r.

⁵⁰ Dz.U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 454 ze zm.,

W związku z powyższym wynikająca z tej decyzji należność nie była prawomocna na dzień sporządzania planu dochodów budżetowych na 2024 r. i nie została uwzględniona w planie dochodów na 2024 r. w § 0580.

Zatem należy stwierdzić, że Inspektorat rzetelnie określił plan dochodów budżetowych w rozdziale 01032 na 2024 r.

3.3. Prawidłowość klasyfikowania należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w konfrontacji z faktycznymi źródłami ich uzyskania i terminowość ich ewidencjonowania.

W wyniku analizy danych wykazanych w złożonych w 2024 r. przez Inspektorat sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych w konfrontacji z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych stwierdzono, że najwyższe wartości należności z tytułu dochodów budżetowych, jak i dochodów wykonanych Inspektorat zaewidencjonował w III kwartale 2024 r., tj. w kwotach odpowiednio 366.424,89 zł i 331.583,02 zł⁵¹, co stanowi odpowiednio 36,54 % należności i 34,00 % dochodów zaewidencjonowanych przez Inspektorat w 2024 r.

W związku z powyższym kontrolą w zakresie prawidłowości klasyfikowania należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w konfrontacji z faktycznymi źródłami ich uzyskania objęto należności i dochody zaewidencjonowane⁵²:

- w III kwartale 2024 r. w odniesieniu do §§: 0570, 0580, 0610, 0620 i 0750,
- w III kwartale 2024 r. w odniesieniu do § 0690 na podstawie próby kontrolnej obejmującej pozycje o wartości należności wyższej niż 2.000,00 zł.

W odniesieniu do należności sklasyfikowanych w §§ 0640 i 0940 kontrolą objęto należności i dochody zaewidencjonowane odpowiednio w I i II kwartale 2024 r., a zatem w tych kwartałach 2024 r., w których należności i dochody w tych paragrafach wystąpiły.

Natomiast w odniesieniu do należności sklasyfikowanych w § 0920, kontrolą objęto 7 losowo wybranych not odsetkowych wystawionych dla 5 podmiotów w związku ze zwłoką w zapłacie należności udokumentowanych 9 rachunkami wystawionymi przez Inspektorat w 2024 r. z tytułu opłat za czynności inspekcji. Ponadto na podstawie losowo wybranych pozycji w ewidencji księgowej należności i dochodów w § 0920, kontrolą objęto prawidłowość dokonywania aktualizacji wartości tych należności.

Kontrolą w zakresie należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych objęto także pozycje zmniejszające wysokość należności z tytułu dochodów budżetowych (odpisy należności) i dochodów (zwroty) w ww. okresach i w paragrafach klasyfikacji budżetowej od 0570 do 0750.

⁵¹ str. 166-167 akt kontroli – Zestawienie należności i dochodów w 2024 r. – WIORIN Gdańsk,

⁵² str. 42 i 45 akt kontroli – wskazanie pozycji do kontroli w zakresie należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych,

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych stanowiących podstawę zapisów w ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych stwierdzono, że:

- **§ 0570** - w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należności w kwocie ogółem 6.000,00 zł wynikające z wydanych decyzji nakładających kary pieniężne na osoby fizyczne, jak niżej:
 - nr WORiN.7123.10.1.2024 z dnia 31 lipca 2024 r. – wysokość kary 4.000,00 zł,
 - nr WORiN.7123.10.3.2024 z dnia 23 września 2024 r. – wysokość kary 2.000,00 zł.

Należności wynikające z ww. decyzji zostały zaewidencjonowane na koncie 221 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w miesiącach ich wydania (nr dowodów: B1222/07 i B1550/09).

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania (odpisu) należności z tytułu dochodów budżetowych w przedmiotowym paragrafie.

Ponadto w III kwartale 2024 r. Inspektorat uzyskał dochody w kwocie ogółem 4.000,00 zł, które stanowiły wpłatę w dniu 14 sierpnia 2024 r. kary pieniężnej nałożonej wskazaną wyżej decyzją z dnia 31 lipca 2024 r., która to wpłata została zaewidencjonowana na koncie 130 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w dniu jej uzyskania (nr dowodu B1313/24).

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania dochodów, a zatem i ich zwrotów.

- **§ 0580** – w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należności w kwocie ogółem 19.000,00 zł wynikające z wydanych decyzji nakładających kary pieniężne na spółki z o.o., jak niżej:
 - nr WNF.7140.08.2024 z dnia 9 sierpnia 2024 r. – wysokość kary 15.000,00 zł,
 - nr WORiN.7123.10.2.2024 z dnia 9 sierpnia 2024 r. – wysokość kary 4.000,00 zł.

Należności wynikające z ww. decyzji zostały zaewidencjonowane na koncie 221 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w miesiącu ich wydania (nr dowodów: B1287/24 i 1288/24).

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania (odpisu) należności z tytułu dochodów budżetowych.

Ponadto w III kwartale 2024 r. Inspektorat uzyskał dochody w kwocie ogółem 19.000,00 zł, które stanowiły wpłaty kar pieniężnych wynikające z wskazanych wyżej decyzji, odpowiednio w dniu 13 sierpnia 2024 r. kwoty 4.000,00 zł (nr dowodu B1309/24) oraz w dniu 2 września 2024 r. kwoty 15.000,00 zł (nr dowodu 1430/09), które zostały zaewidencjonowane na koncie 130 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w dniu otrzymania wpłat.

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania dochodów,

a zatem i ich zwrotów.

- **§ 0610** – w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należności w kwocie ogółem 660,00 zł wynikające z wystawionych 6 rachunków (6 x 110,00 zł) z tytułu opłaty egzaminacyjnej za potwierdzenie zaświadczeniem posiadania wiedzy dotyczącej wykonywania ocen do celów wydawania paszportów roślin, jak niżej:
 - nr BYB/0113/24 z dnia 30 lipca 2024 r. – nr dowodu B01337S07,
 - nr PRB/0284/24 z dnia 2 sierpnia 2024 r. – nr dowodu B01509S08,
 - nr PRB/0296/24 z dnia 13 sierpnia 2024 r. – nr dowodu B01521S08,
 - nr DBF/0002/24 z dnia 19 sierpnia 2024 r. – nr dowodu B01575S08,
 - nr DBF/0003/24 z dnia 21 sierpnia 2024 r. – nr dowodu B01576S08,
 - nr DBF/0004/24 z dnia 22 sierpnia 2024 r. – nr dowodu B01577S08.

Należności wynikające z ww. rachunków zostały zaewidencjonowane na koncie 221 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w miesiącach ich wydania.

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania (odpisu) należności z tytułu dochodów budżetowych.

Ponadto w III kwartale 2024 r. Inspektorat uzyskał dochody w kwocie ogółem 660,00, zł, które stanowiły terminowe wpłaty wskazanych wyżej opłat, które zostały zaewidencjonowane na koncie 130 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w dniu otrzymania wpłat (nr dowodów: B1311/24, B1252/08, B1308/24, B1326/24, B1571/09 i B1402/24).

Wpłata wynikająca z rachunku nr DBF/0003/2024 z dnia 21 sierpnia 2024 r. została omyłkowo dokonana przez zobowiązanego na rachunek Urzędu Miejskiego w Gdańsku, który w dniu 30 września 2024 r. przekazał kwotę należności w wysokości 110,00 zł na rachunek Inspektoratu.

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania dochodów, a zatem i ich zwrotów.

- **§ 0620** – w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należności w kwocie ogółem 200,00 zł wynikające z wystawionych 4 rachunków (4 x 50,00 zł) z tytułu opłaty za udzielenie akredytacji do pobierania prób jednego rodzaju materiału siewnego, jak niżej:
 - nr DBN/0028/24 z dnia 1 lipca 2024 r. – nr dowodu B01263S07,
 - nr DBN/0031/24 z dnia 1 lipca 2024 r. – nr dowodu B01265S07,
 - nr DBN/0029/24 z dnia 2 lipca 2024 r. – nr dowodu B01264S07,
 - nr DBN/0039/24 z dnia 19 sierpnia 2024 r. – nr dowodu B01578S08.

Należności wynikające z ww. rachunków zostały zaewidencjonowane na koncie 221 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w miesiącach ich wydania.

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat dokonał wyksięgowania (odpisu) należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie ogółem 50,00 zł w wyniku wystawienia w dniu 2 lipca 2024 r. rachunku korygującego nr DBN/0030/2024 r. (nr dowodu B01328S07) do ww. rachunku nr DBN/0028/24 z dnia 1 lipca 2024 r.

Zatem, po uwzględnieniu ww. korekty, Inspektorat w III kwartale 2024 r. zaewidencjonował w tym paragrafie należności w kwocie ogółem 150,00 zł (3 x 150,00 zł).

Ponadto w III kwartale 2024 r. Inspektorat uzyskał dochody w kwocie ogółem 150,00 zł, które stanowiły terminowe wpłaty ww. opłat i które, zostały zaewidencjonowane na koncie 130 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w dniu otrzymania wpłat (nr dowodów: B1059/07, B1056/07 i B/1334/24).

W objętym kontrolą III kwartale 2024 r. Inspektorat nie dokonał wyksięgowania dochodów, a zatem i ich zwrotów.

- **§ 0640** – w 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należność w kwocie 16,00 zł tytułem kosztów wystawionego w dniu 2 kwietnia 2024 r. upomnienia nr WDK.3151.2.2024 w związku z nieterminową wpłatą przez podmiot zobowiązany kary pieniężnej w wysokości 5.000,00 zł (decyzja nr WNF.7140.11.2024 z dnia 13 lutego 2024 r.), której termin płatności upłynął w dniu 13 marca 2024 r., a która wraz z kosztami upomnienia i naliczonymi odsetkami za zwłokę została wpłacona w dniu 11 kwietnia 2024 r.

Jak z powyższego wynika, Inspektorat wystawił ww. upomnienie 20 dni po upływie terminu płatności należności (14 marca – 2 kwietnia 2024 r.).

Przedmiotowa należność w kwocie 16,00 zł oraz dokonana wpłata zostały zaewidencjonowane odpowiednio na kontach: 221 w kwietniu 2024 r. oraz 130 w dniu jej uzyskania (nr dowodów: B0574/04 i B0639/04).

Z okazanej kontrolującemu ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych i ewidencji dochodów w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej wynika, że Inspektorat w 2024 r. nie dokonywał ani odpisu należności, ani zwrotu (wyksięgowania) dokonanych wpłat.

W związku z faktem, iż w złożonych do tut. urzędu za rok 2023 r. oraz na koniec każdego kwartału 2024 r., a także za rok 2024 sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27, Inspektorat wykazał zaległości w § 0570, 0580 i 0690 w kwotach odpowiednio ogółem:

- 12.584,17 zł wg. stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.,
- 18.350,72 zł wg. stanu na dzień 31 marca 2024 r.,
- 5.531,16 zł wg. stanu na dzień 30 czerwca 2024 r.,
- 39.104,93 zł wg. stanu na dzień 30 września 2024 r.,
- 26.729,85 zł wg. stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.,

kontrolujący w piśmie z dnia 15 września 2024 r. zwrócił się do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z prośbą o udzielenie informacji, czy w 2024 r. wystąpiły przypadki wysłania do podmiotów posiadających zaległości innych upomnień niż objęte kontrolą upomnienie nr WDK.3151.2.2024 z dnia 2 kwietnia 2024 r. oraz czy Inspektorat prowadził w 2024 r. rejestr/zestawienie wysłanych dłużnikom upomnień ⁵³.

W odpowiedzi zawartej w piśmie z dnia 17 września 2025 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa poinformował, że w 2024 r. zostało wysłane jedno upomnienie oraz że upomnienia są rejestrowane w wykazie akt spraw ⁵⁴.

W wyniku kontroli prawidłowości klasyfikowania należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w §§: 0570, 0580 i 0690 zaewidencjonowanych w III kwartale 2024 r., co opisano w niniejszym punkcie ustaleń kontroli, oraz prawidłowości ustalania należności pozostałych do zapłaty i zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. w ww. paragrafach, co opisano w punkcie 3.5 ustaleń kontroli, stwierdzono m.in., że:

- § 0570 – nałożona na osobę fizyczną decyzją nr WIORIN.7123.10.03.2024 z dnia 23 września 2024 r. kara pieniężna w kwocie 2.000,00 zł nie została zapłacona do upływu terminu płatności określonego na dzień 25 października 2024 r. Do dnia 31 grudnia 2024 r. dłużnik wpłacił tytułem spłaty zaległości kwotę ogółem 1.000,00 zł (w dniu 12 listopada 2024 r. kwotę 500,00 zł – nr dowodu B1789/11 oraz w dniu 17 grudnia 2024 r. kwotę 500,00 zł – nr dowodu B1979/12). Pozostała kwota 1.000,00 zł stanowiła zaległość na dzień 31 grudnia 2024 r., a opóźnienie w zapłacie kary na ten dzień wynosiło 67 dni,
- § 0690 – na objęte kontrolą 43 pozycje należności zaewidencjonowane w III kwartale 2024 r., w 7 przypadkach należności wynikające z wystawionych przez Inspektorat faktur i rachunków za czynności inspekcji na kwotę od 2.924,00 zł do 7.839,00 zł (nr dowodów: B01639S08, B01641S08, B01458S08, B01290S07, B01726S09, B01640S08, B01827S09 i B01847S09), zostały zapłacone od 35 do 97 dni po upływie terminu ich płatności ⁵⁵,
- § 0690 – w wyniku kontroli należności pozostałych do zapłaty / zaległości w § 0690 według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., stwierdzono 20 przypadków niezapłaconych na ten dzień należności wynikających z wystawionych przez Inspektorat w 2024 r. faktur i rachunków za czynności inspekcji na kwotę od 10,00 zł do 1.787,00 zł, których

⁵³ str. 79-80 akt kontroli – Pismo kontrolującego z dnia 15 września 2025 r.,

⁵⁴ str. 143-144 akt kontroli – Pismo Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 17 września 2025 r.,

⁵⁵ str. 169 akt kontroli – Zestawienie należności objętych kontrolą w par. 069 – III kwartał 2024 r.,

opóźnienie w zapłacie na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło od 33 do 154 dni ⁵⁶.

W związku z powyższym, kontrolujący w piśmie z dnia 22 września 2025 r. zwrócił się do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z prośbą o podanie powodów zaniechania we wskazanych w piśmie wyżej przypadkach nieterminowej zapłaty należności budżetu państwa lub braku jej zapłaty na dzień 31 grudnia 2024 r., przesłania dłużnikom upomnień wzywających ich do zapłaty ⁵⁷.

W odpowiedzi udzielonej w piśmie z dnia 25 września 2025 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa wyjaśnił m.in. ⁵⁸, że upomnienie wysyłane jest w sytuacji, kiedy dłużnik nie reaguje na nieformalne przypomnienia takie jak rozmowy telefoniczne czy wiadomości email. We wskazanych w piśmie przypadkach dłużnicy odpowiadali na nieformalne przypomnienia informując, że mają chwilowe trudności finansowe i płatność zostanie dokonana z opóźnieniem. Dłużnikami są rolnicy, których płynność finansowa jest uzależniona od wydłużonych terminów płatności za płody rolne oraz terminów wypłat dotacji. W większości przypadków są to powtarzający się dłużnicy, którzy z opóźnieniem regulują należności. Biorąc pod uwagę fakt dotychczasowej historii dokonywanych wpłat, a także zapewnienia dłużników o zapłacie w terminie późniejszym nie wysyłamy upomnień natychmiast. Upomnienie jest wysyłane do dłużników w momencie, kiedy dłużnik nie odpowiada na wcześniejsze ponaglenia, a także w sytuacji wątpliwości co do zapłaty należności, np. dłużnik nieznany do tej pory, bez historii wpłat. Działania, które są przez nas podejmowane zanim zostanie wysłane upomnienie są skuteczne. Należności na bieżąco monitorowane, a następnie przesyłane są nieformalne ponaglenia do dłużników co powoduje, że ostatecznie wszystkie należności są regulowane bez konieczności kierowania spraw do sądu. Ponadto w przedmiotowym piśmie Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa stwierdził, że prawo nie określa dokładnej daty wysłania pierwszego upomnienia oraz udzielił informacji nt. daty zapłaty zaległości w § 069 w zakresie 20 pozycji wskazanych w piśmie kontrolującego z dnia 22 września 2025 r. (pozycje należności o ilości dni zwłoki wg stanu na dzień bilansowy przekraczającej 30 dni).

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że z upływem terminu płatności przedmiotowych należności, stają się one wymagalne i mogą być egzekwowane, zgodnie z postanowieniami art. 26 § 1 i art. 27 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ⁵⁹, na podstawie tytułu wykonawczego zawierającego m.in. datę doręczenia upomnienia, a jeżeli doręczenie upomnienia nie jest wymagane, podstawę prawną braku tego obowiązku.

⁵⁶ str. 376-377 akt kontroli – Zestawienia zaległości w par. 69 wg. stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. o liczbie dni opóźnienia w zapłacie należności przekraczającym 30 dni,

⁵⁷ str. 145-147 akt kontroli – Pismo kontrolującego z dnia 22 września 2024 r.,

⁵⁸ str. 150 akt kontroli – Pismo Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 25 września 2025 r.,

⁵⁹ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1429 ze zm.,

Ponadto należności te w postaci nałożonych na podmioty kar oraz opłat za czynności inspekcji stanowią, zgodnie z art. 60 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ⁶⁰, niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym stanowiące dochód budżetu państwa i pobierane przez Inspektorat będący państwową jednostką budżetową, która zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1-5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej i samorządowych zakładów budżetowych ⁶¹, zobowiązana jest m.in. do terminowego wysyłania do zobowiązanych upomnień oraz podejmowania w stosunku do nich czynności zmierzających do wykonania zobowiązań w drodze egzekucji.

Zatem przedmiotowe należności budżetowe winny zostać zapłacone przez zobowiązanych w określonych dla tych należności terminach płatności stając się dochodem budżetu, który Inspektorat jako jednostka budżetowa, w terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa ⁶², winien przekazać na rachunek budżetu państwa.

Jak z powyższego wynika, zobowiązany winien zapłacić należność w określonym dla niej terminie płatności, a Inspektorat we wskazanym w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. terminie, winien przekazać należność na rachunek budżetu państwa albo wysłać do zobowiązanego upomnienie i w przypadku braku uregulowania należności we wskazanym w upomnieniu terminie i wysokości, podjąć w stosunku do zobowiązanego czynności zmierzające do wykonania zobowiązania w drodze egzekucji.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż obowiązek terminowego wysyłania przez Inspektorat do zobowiązanych upomnień oraz podejmowania przez Inspektorat czynności zmierzających do wykonania zobowiązań w drodze egzekucji, oznacza bezzwłoczne podejmowanie tych czynności po upływie terminu płatności należności stanowiącej dochód budżetu państwa.

Jak wskazano wyżej, w wyniku kontroli stwierdzono:

- a) 1 przypadek należności zaewidencjonowanej w § 0570, która w części wynoszącej kwotę 1.000,00 zł stanowiła zaległość na dzień 31 grudnia 2024 r. z opóźnieniem w zapłacie wynoszącym na ten dzień 67 dni,
- b) 7 przypadków należności zaewidencjonowanych w § 0690 w wysokości od 2.924,00 zł do 7.839,00 zł, które zostały zapłacone w 2024 r. od 33 do 97 dni po upływie terminu ich płatności,

⁶⁰ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.,

⁶¹ tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1718,

⁶² tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 259 ze zm.,

- c) 20 przypadków należności zaewidencjonowanych w § 0690 na kwotę od 10,00 zł do 1.787,00 zł, które stanowiły zaległość na dzień 31 grudnia 2024 r. z opóźnieniem w zapłacie wynoszącym od 33 do 154 dni, a biorąc pod uwagę informacje zawarte w piśmie Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 25 września 2025 r., zaległości te zostały zapłacone w 2025 r. z opóźnieniem w zapłacie wynoszącym od 49 do 259 dni.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że wskazane w piśmie z dnia 25 września 2025 r. powody zaniechania wystawiania dłużnikom upomnień w przypadkach, kiedy odpowiadają oni na inne niż upomnienia czynności podejmowane przez Inspektorat zmierzające do wyegzekwowania zaległości, znajdują uzasadnienie w przypadku niskiej wartości zaległości i niewielkiego opóźnienia w jej zapłacie, to zaniechanie wystawienia przez Inspektorat upomnienia, a następnie podjęcia dalszych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania w drodze egzekucji, w przypadkach opóźnienia w zapłacie wynoszącego więcej niż 30 dni nie znajduje uzasadnienia i stanowi naruszenie postanowień art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶³ stanowiącego, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, a także zaniechanie wykonania obowiązków wskazanych w § 14 ust. 1 pkt 1-5 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej i samorządowych zakładów budżetowych.

Jak wskazano wyżej, w wyniku kontroli stwierdzono, że w 12 przypadkach Inspektorat w 2024 r. nie przesłał upomnień wzywających do zapłaty dłużnikom posiadających zaległości w wysokości przekraczającej 100,00 zł, tj. od 110,00 zł do 1.787,00 zł, oraz opóźnienie w zapłacie należności przekraczające 30 dni, co stanowi naruszenie wskazanych wyżej przepisów prawa.

- **§ 0690** – w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w ewidencji należności 606 pozycji na kwotę ogółem 337.770,68 zł wynikających z wystawionych przez Inspektorat rachunków za czynności inspekcji⁶⁴.

Z uwagi na znaczną ilość pozycji widniejących w ewidencji należności w przedmiotowym kwartale 2024 r., kontrolą objęto należności o wartości przekraczającej kwotę 2.000,00 zł, tj. 43 pozycje należności o wartości ogółem 186.095,00 zł, co stanowi 21,02 % należności zaewidencjonowanych przez Inspektorat w przedmiotowym paragrafie w 2024 r.

⁶³ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.; Dz.U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.,

⁶⁴ str. 3, 4 i 169-359 akt kontroli – Ewidencja należności i dochodów w par. 069 w 2024 r. oraz zestawienia sporządzone na jej podstawie przez kontrolującego w zakresie należności i dochodów zaewidencjonowanych w III kwartale 2024 r. w § 069,

w kwocie ogółem 885.097,69 zł⁶⁵.

Objęte kontrolą należności w kwotach od 2.067,00 zł do 18.610,00 zł wynikają z wystawionych przez Inspektorat w okresie od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 30 września 2024 r. rachunków zawierających opłaty za różne czynności urzędowe inspekcji, które zostały zaewidencjonowane w miesiącach ich wystawienia.

W wyniku kontroli stwierdzono 1 przypadek wyksięgowania należności w kwocie 55,00 zł wynikający z wystawienia w dniu 29 sierpnia 2024 r. rachunku korygującego nr KWB/0049/24 do rachunku nr KWB/0039/24 wystawionego pierwotnie na ww. kwotę w dniu 9 sierpnia 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono także, że w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował w przedmiotowym paragrafie dochody w kwocie ogółem 305.349,43 zł (35,25% dochodów uzyskanych w 2024 r. w kwocie 866.170,21 zł), z których kontrolą objęto dochody wynikające z zaewidencjonowanych w tym kwartale 2024 r. i objętych kontrolą należności w kwocie ogółem 186.095,00 zł, co stanowi 21,48% dochodów wykonanych w 2024 r. w przedmiotowym paragrafie we wskazanej wyżej kwocie.

Tytułem objętych kontrolą 43 pozycji należności zaewidencjonowanych w III kwartale 2024 r. zobowiązani dokonali wpłat w kwocie zaewidencjonowanych należności, tj. w kwocie 186.095,00 zł, które to wpłaty zostały zaewidencjonowane w dniu ich dokonania na podstawie wyciągów bankowych, w tym:

- 32 pozycje należności na kwotę ogółem 139.089,43 zł w III kwartale 2024 r.,
- 11 pozycji należności na kwotę ogółem 47.005,57 zł w IV kwartale 2024 r.

W wyniku kontroli stwierdzono także, że na 43 objęte kontrolą pozycje należności, w 17 przypadkach zostały one wpłacone po upływie terminu ich płatności, w tym:

- 9 pozycji należności na kwotę ogółem 30.711,00 zł zostały zapłacone w terminie od 1 do 4 dni po upływie terminu ich płatności,
- 8 pozycji należności na kwotę ogółem 37.089,00 zł zostało zapłaconych w terminie od 21 do 97 dni po upływie terminu ich płatności, co opisano szczegółowo w niniejszym punkcie ustaleń kontroli, w częściach dotyczących należności sklasyfikowanych w § 0640 i 0920 (koszty upomnień, odsetki od zaległości).

Ponadto stwierdzono, że w III kwartale 2024 r. Inspektorat dokonał zwrotów nadpłat w wysokości ogółem 7.986,42 zł, na podstawie 10 złożonych przez uprawnione podmioty wniosków o zwrot nadpłaty, które po sprawdzeniu stanu rozrachunków z wnioskodawcą, dokonywane były poleceniem księgowania opatrzonym podpisem Głównego Księgowego Inspektoratu i zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika Jednostki.

- **§ 0750** – w III kwartale 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należności w kwocie ogółem

⁶⁵ str. 5, 45 i 359 akt kontroli – Sprawozdanie Rb-27 za 2024 r., wskazanie pozycji do kontroli należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w § 069 oraz ich zestawienie,

2.412,33 zł wynikające z wystawionych rachunków na kwotę 804,11 zł każdy, jak niżej:

- nr DAB/0007/24 z dnia 2 lipca 2024 r.,
- nr DAB/0008/24 z dnia 1 sierpnia 2024 r.,
- nr DAB/0009/24 z dnia 2 września 2024 r.

Należności wynikające z ww. rachunków zostały zaewidencjonowane na koncie 221 w przedmiotowym paragrafie klasyfikacji budżetowej w miesiącach ich wydania.

Objęte kontrolą rachunki zostały wystawione dla najemcy lokalu mieszkalnego znajdującego się w nieruchomości Inspektoratu położonej w Chojnicach i użytkowanej przez Oddział Terenowy Inspektoratu ⁶⁶.

Przedmiotowa nieruchomość Skarbu Państwa została oddana w trwały zarząd na rzecz Inspektoratu decyzją Starosty Chojnickiego nr GN.7220-3/99 wydaną w dniu 9 sierpnia 1999 r.

W dniu 1 sierpnia 2005 r. Inspektorat zawarł z najemcą, tj. osobą fizyczną, umowę najmu znajdującego się w przedmiotowej nieruchomości lokalu mieszkalnego o pow. 57,67 m² składającego się z trzech pokoi, kuchni, łazienki, korytarza oraz piwnicy o pow. 9,66 m², a zatem o pow. łącznej 67,33 m². Za wynajmowany lokal ustalono w umowie czynsz najmu w kwocie ogółem 231,93 zł brutto oraz opłatę za CO w kwocie brutto 212,63 zł, a zatem ogółem w kwocie 444,56 zł brutto miesięcznie, określając jednocześnie, że w przypadku zmian cen urzędowych stanowiących element opłat ponoszonych przez Inspektorat, dokonuje on jednostronnej korekty wysokości tych opłat (§ 8 umowy). Umowę zawarto na okres od dnia 1 sierpnia 2005 r. do dnia 31 sierpnia 2008 r. Termin obowiązywania umowy przedłużano następnie zawartymi do umowy w latach 2008-2021 aneksami, w tym aneksem nr 1/2021 zawartym w dniu 31 grudnia 2021 r., którym wydłużono okres obowiązywania umowy na kolejny okres, tj. od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Pismem nr WAD.2502.1.2024 z dnia 22 stycznia 2024 r. skierowanym do najemcy lokalu mieszkalnego w Chojnicach przy ul. Strzeleckiej 29, Inspektorat poinformował najemcę o wzroście od dnia 1 lutego 2024 r. miesięcznego czynszu najmu o 11,4%, tj. o wskaźnik inflacji za 2023 r. ogłoszony w Komunikacie Prezesa GUS z dnia 15 stycznia 2024 r., a zatem o wzroście wysokości opłat do kwoty 804,11 zł brutto.

W związku z wynajmowaniem od 2005 r. przedmiotowego lokalu znajdującego się w oddanej Inspektoratowi w trwały zarząd nieruchomości, kontrolujący w piśmie z dnia 15 września 2025 r. zwrócił się do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i

⁶⁶ str. 69-75 akt kontroli – decyzja Starosty Chojnickiego z dnia 9 sierpnia 1999 r. nr GN.7220-3/99 o ustanowieniu trwałego zarządu na rzecz Inspektoratu nieruchomości położonej w Chojnicach przy ul. Strzeleckiej 29; umowa najmu lokalu z dnia 1 sierpnia 2008 r.; pismo Inspektoratu do najemcy lokalu nr WAD.2502.1.2024 z dnia 22 stycznia 2024 r.; aneks nr 1 /2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. do umowy najmu lokalu z dnia 1 sierpnia 2008 r.,

Nasiennictwa z prośbą o udzielenie informacji, czy wypełniając dyspozycję art. 43 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami ⁶⁷, zawiadomił on lub uzyskał zgodę właściwego organu i organu nadzorującego o/na oddanie części przedmiotowej nieruchomości w najem ⁶⁸.

W odpowiedzi zawartej w piśmie z 17 września 2025 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa poinformował, że z dniem 1 stycznia 1999 r. w związku z reformą administracyjną kraju, Oddział w Chojnicach wszedł w skład Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku. W wyniku tych zmian Wojewódzki Inspektorat z Bydgoszczy przekazał dokumenty dotyczące trwałego zarządu budynku przy ul. Strzeleckiej 29 w Chojnicach i poinformował o najemcach lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku. Zgodnie z art. 678 Kodeksu Cywilnego „W razie zbycia rzeczy najętej w czasie trwania najmu nabywca wstępuje w stosunek najmu na miejsce zbywcy ...”, więc WIORIN w Gdańsku kontynuował najem lokalu. W przekazanych przez WIORIN w Bydgoszczy dokumentach brak jest informacji o zawiadomieniu odpowiednich organów o wynajęciu pomieszczeń ⁶⁹.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że zawarta w dniu 1 sierpnia 2005 r. umowa najmu lokalu obowiązywała w okresie od dnia 1 sierpnia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2024 r., gdyż przedłużanie terminu jej obowiązywania zawieranymi do niej aneksami nie stanowi zawarcia nowej umowy, a ponadto kolejne przedłużanie okresu jej obowiązywania wskazuje na zamiar kontynuowania najmu lokalu dla tego samego najemcy w kolejnych latach. Zatem umowa obowiązywała przez okres dłuższy niż 3 lata, który to okres zakończył się w dniu 31 lipca 2008 r.

Zgodnie z postanowieniami wskazanego wyżej art. 43 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jednostka organizacyjna ma prawo, z zastrzeżeniem ust. 6, korzystania z nieruchomości oddanej w trwały zarząd, a w szczególności do oddania nieruchomości lub jej części w najem, dzierżawę albo użyczenie na czas nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd, z równoczesnym zawiadomieniem właściwego organu i organu nadzorującego, jeżeli umowa zawierana jest na czas oznaczony do 3 lat, albo za zgodą tych organów, jeżeli umowa jest zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony, jednak na okres nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd; zgoda jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż w 2024 r. Inspektorat wynajmował przedmiotowy lokal mieszkalny znajdujący się w nieruchomości Skarbu Państwa

⁶⁷ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 344 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.,

⁶⁸ str. 79-80 akt kontroli – Pismo kontrolującego z dnia 15 września 2025 r.,

⁶⁹ str. 141 akt kontroli – Pismo Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 17 września 2025 r.,

położonej w Chojnicach, przy ul. Strzeleckiej 29 i oddanej Inspektoratowi w trwały zarząd, bez wymaganej prawem zgody Starosty Chojnickiego oraz Wojewody Pomorskiego.

Należności wynikające z wystawionych rachunków, zostały zapłacone w terminach płatności wskazanych na tych rachunkach oraz zaewidencjonowane na koncie 130 w dniu ich wystawienia, tj. w dniu 2 każdego z objętych kontrolą miesięcy 2024 r.

Jak wskazano wyżej, wysokość miesięcznego czynszu najmu i opłat za centralne ogrzewanie określono w zawartej w 2005 r. umowie najmu lokalu jako iloczyn powierzchni lokalu wraz z piwnicą oraz ryczałtowo określonych stawek czynszu najmu i opłat za CO w zł, podnoszonych w przypadku wzrostu cen urzędowych, w tym w wysokości obowiązującej od 1 lutego 2024 r. na podstawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2023 r. ogłoszonego przez Prezesa GUS w komunikacie z dnia 15 stycznia 2024 r., który w stosunku do roku 2022 r. wzrósł w 2023 r. o 11,4 %. W związku z powyższym od dnia 1 lutego 2024 r. Inspektorat ustalił wysokość opłat w kwocie brutto 804,11 zł co stanowi 111,4 % kwoty brutto opłat w wysokości 721,82 zł obowiązującej do dnia 31 stycznia 2024 r.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż przyjęty w umowie w 2005 r. sposób określenia wysokości opłat za najem przedmiotowego lokalu mieszkalnego w Chojnicach o pow. ok 57 m² i piwnicy o pow. ok. 10 m², oraz ich waloryzacji:

- określa czynsz najmu lokalu w odbiegająco od rynkowej, tj. zaniżonej wysokości,
- nie określa kosztów administrowania lokalem i jego konserwacji,
- określa wysokość opłat za centralne ogrzewanie w kwocie ryczałtowej, a nie związanej z faktycznie ponoszonymi na to ogrzewanie wydatkami, w części dotyczącej wynajmowanego lokalu mieszkalnego,

co spowodowało, że suma opłat miesięcznych za najem przedmiotowego lokalu mieszkalnego obowiązująca najemcę w 2024 r. była niższa co najmniej dwukrotnie od ofert rynkowych najmu podobnego lokalu mieszkalnego w tym okresie w Chojnicach.

Na podstawie zamieszczonych na portalach internetowych otodom, olx, nieruchomości-online, adresowo.pl, gratka.pl ogłoszeń najmu lokali mieszkalnych, kontrolujący dokonał przeglądu aktualnych cen rynkowych najmu lokali mieszkalnych w Chojnicach stwierdzając, że stawki czynszu najmu lokali o podobnej powierzchni widniejące w ogłoszeniach określone zostały w wysokości od 14 do 20 zł za m².

Ponadto w ogłoszeniach wynajmujący określili oprócz czynszu najmu także wysokość opłat eksploatacyjnych w kwotach od 400,00 zł do 800,00 zł miesięcznie.

Należy nadmienić, iż stawki czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w 2025 r. nie były znacząco wyższe niż w 2024 r.

Zatem biorąc pod uwagę najniższe stwierdzone w ogłoszeniach, miesięczne stawki czynszu najmu lokalu mieszkalnego oraz najniższą wysokość opłat należy stwierdzić,

iż ich suma w 2024 r. nie byłaby niższa niż kwota 1.340,00 zł (67,33 m² x 14 zł + 400,00 zł), a przeciętnie znacznie wyższa.

Także biorąc pod uwagę, wyłącznie dla celów porównawczych, rozwiązania w zakresie zasad ustalania wysokości czynszu określone w ustawie z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów (...) ⁷⁰ oraz wydanych na podstawie tej ustawy obwieszczeń Wojewody Pomorskiego w sprawie ustalenia wysokości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych dla województwa pomorskiego i miasta Gdańska (...) w dniach 22 września 2023 r., 29 marca 2024 r. oraz 30 września 2024 r. ⁷¹, obliczono wysokość czynszu dla lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 67,33 m² położonego w Chojnicach uwzględniającego koszt jego odtworzenia (przeciętnego kosztu budowy 1 m²), jak niżej:

Okres obowiązywania wskaźnika	Wysokość wskaźnika	Koszt odtworzeniowy lokalu (67,33 m ² x kol. 2)	3 % kosztu rocznie (kol. 3 x 3 %)	Koszt miesięczny (kol. 4 / 12 m-y)
1	2	3	4	5
01.01.-31.03.2024	8 158,00	549 278,14	16 478,34	1 373,19
01.04.-30.09.2024	7 150,00	481 409,50	14 442,28	1 203,52
01.10.-31.12.2024	7 203,00	484 977,99	14 549,33	1 212,44

Z powyższego wynika, że czynsz przedmiotowego lokalu uwzględniający koszt jego odtworzenia w 2024 r. wynosił kwotę przekraczającą 1.200,00 zł bez kosztów opłat administracyjnych i eksploatacyjnych, które zwiększyłyby kwotę za najem lokalu do wysokości nie mniejszej niż 1.600,00 zł miesięcznie, a raczej znacząco wyższej.

Zatem ustalenie przez Inspektorat wysokości czynszu najmu przedmiotowego lokalu wraz z kosztami centralnego ogrzewania w ryczałtowo określonej wysokości 721,82 zł brutto do dnia 30 stycznia 2024 r. a następnie w wysokości 804,11 zł brutto od dnia 1 lutego 2024 r., nie zabezpiecza w dostatecznym stopniu ani zwrotu kosztów ponoszonych na wypełnianie przez Inspektorat obowiązków wynikających z § 3 umowy najmu lokalu i dotyczących utrzymania budynku i jego instalacji w należyтым stanie technicznym ani osiągnięcia dochodu z najmu przedmiotowego lokalu mieszkalnego, a zatem nie zabezpieczenia interesu budżetu państwa poprzez uzyskiwania faktycznego dochodu z najmu przedmiotowego lokalu mieszkalnego bez ryzyka ponoszenia przez Inspektorat kosztów jego eksploatacji w części dotyczącej wynajmowanej powierzchni, zgodnie z zasadami określonymi w art. 5 ust 2 pkt 4 lit. a oraz art. 11 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zakładającymi uzyskiwanie dochodów m.in. z mienia jednostek sektora finansów publicznych, w tym wpływów z umów najmu, oraz dokonywanie wydatków wyłącznie na działalność statutową jednostki.

⁷⁰ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 725,

⁷¹ Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2023 r. poz. 4358; z dnia 29 marca 2024 r. poz. 1672; z dnia 30 września 2024 r. poz. 4083 – str. 159-161 akt kontroli,

Zawarta z najemcą lokalu mieszkalnego umowa, biorąc pod uwagę ww. przepisy prawa, winna w sposób nie budzący wątpliwości wskazywać:

- zasady określania wysokości czynszu uzyskiwanego z wynajmu lokalu oraz jego waloryzacji do wysokości zbliżonej do wartości rynkowej,
- wysokość opłat związanych z administrowaniem lokalem i jego eksploatacją w postaci wydatków ponoszonych na np. przeglądy okresowe, ubezpieczenie, dostawy energii elektrycznej, utrzymanie czystości i innych podobnych (utrzymanie zieleni, odśnieżanie), wywóz nieczystości stałych i odprowadzanie ścieków, dostawy wody, koszty remontów, określonych z uwzględnieniem zasady ponoszenia przez najemcę lokalu ich w rzeczywistej lub jak najbardziej zbliżonej do rzeczywistej części, proporcji dotyczącej najmowanego lokalu,
- zasady określania wysokości kosztów centralnego ogrzewania przez najemcę lokalu z uwzględnieniem ich rzeczywistej wysokości oraz zasady ich ponoszenia np. w formie miesięcznych zaliczek i zasad ich rozliczania po zakończeniu sezonu grzewczego.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że przyjęty w zawartej w 2005 r. umowie najmu lokalu mieszkalnego przez Inspektorat sposób określania opłat za korzystanie z lokalu i zasada ich waloryzacji, nie zabezpieczają w dostatecznym stopniu ani zwrotu rzeczywistych kosztów ponoszonych przez Inspektorat w związku z jego eksploatacją ani uzyskiwania z wynajmu tego lokalu dochodów w wysokości zbliżonej do wysokości rynkowej.

- **§ 0920** – Na podstawie zapisów konta 221 § 092 kontrolą objęto 5 losowo wybranych podmiotów (osób fizycznych i spółek z o.o.), dla których Inspektorat wystawił w III i IV kwartale 2024 r. 9 rachunków za czynności inspekcji i 7 not odsetkowych w związku z brakiem zapłaty wynikających z tych rachunków należności w terminie ich płatności ⁷², jak niżej:
 - rachunek nr SLB/0202/24 z dnia 18 września 2024 r. na kwotę 3.635,00 zł,
 - rachunek nr PUB/0078/24 z dnia 27 sierpnia 2024 r. na kwotę 4.623,00 zł,
 - rachunek nr BYB/0125/24 z dnia 9 sierpnia 2024 r. na kwotę 4.020,00 zł,
 - rachunek nr PUB/0076/24 z dnia 27 sierpnia 2024 r. na kwotę 4.422,00 zł,
 - rachunek nr PUB/0077/24 z dnia 27 sierpnia 2024 r. na kwotę 7.839,00 zł,
 - rachunek nr PUB/0089/24 z dnia 20 września 2024 r. na kwotę 2.924,00 zł,
 - rachunek nr PUB/0125/24 z dnia 4 listopada 2024 r. na kwotę 1.430,00 zł,
 - rachunek nr LEB/0048/24 z dnia 2 września 2024 r. na kwotę 2.792,00 zł,
 - rachunek nr LEB/0047/24 z dnia 12 lipca 2024 r. na kwotę 6.834,00 zł.

Po upływie terminów płatności należności wynikających z ww. rachunków, Inspektorat wystawił dla dłużników noty odsetkowe odpowiednio o nr. 14, 11, 9, 15, 17/2024, 19/2025 i 12/2024, z tym, że każda z dwóch ostatnich ww. not dotyczyła dwóch rachunków, tj. nota

⁷² str. 118-140 akt kontroli – wydruk z kont 221 i 240 § 092 oraz kopie rachunków i not odsetkowych,

nr 19 rachunków nr PUB/0089/24 i PUB/0125/24, a nota nr 12 rachunków nr LEB/0048/24 i LEB/0047/24.

Zgodnie z treścią ww. rachunków, zostały one wstawione na podstawie postanowień rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie opłat związanych z oceną materiału siewnego ⁷³, a w przypadku dwóch ostatnich, wskazanych wyżej rachunków, na podstawie postanowień rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 września 2020 r. w sprawie stawek opłat pobieranych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa za przeprowadzanie kontroli urzędowych, wykonywanie innych czynności urzędowych oraz świadczenie usług w zakresie ochrony roślin przed agrofagami ⁷⁴.

Wskazane wyżej rozporządzenia zostały wydane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie odpowiednio:

- art. 118 ustawy 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie ⁷⁵,
- art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami ⁷⁶.

Jak wynika z objętych kontrolą not odsetkowych, odsetki za zwłokę w zapłacie przedmiotowych należności naliczone zostały na podstawie art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny ⁷⁷ przy zastosowaniu stawki 11,25 %.

Zgodnie z art. 60 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym są w szczególności następujące dochody budżetu państwa (...) dochody pobierane przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe na podstawie odrębnych ustaw. Następnie zgodnie z art. 67 ust. 1 przedmiotowej ustawy, do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych przedmiotową ustawą, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (...) i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (...).

W związku z powyższym należy stwierdzić, że wynikające z rachunków objętych kontrolą opłaty stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym stanowiące dochód budżetu państwa, a zatem należności, do których stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, w tym określone w tej ustawie zasady naliczania odsetek za zwłokę w zapłacie

⁷³ tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 630 ze zm.,

⁷⁴ Dz.U. z 2020, poz. 1771,

⁷⁵ tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 129,

⁷⁶ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 301,

⁷⁷ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1610 ze zm.; tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1061 ze zm.,

należności, przy zastosowaniu obowiązującej w 2024 r. stawki wynoszącej 14,50 % ⁷⁸.

Na podstawie objętych kontrolą rachunków i not odsetkowych wystawionych na kwotę ogółem odsetek za zwłokę w zapłacie należności w wysokości 656,20 zł, kontrolujący ustalił wysokość odsetek za zwłokę w zapłacie objętych kontrolą należności przy zastosowaniu stawki odsetek od zaległości podatkowych ⁷⁹ w kwocie ogółem 845,87 zł, a zatem w kwocie ogółem wyższej o 189,58 zł, niż wynikająca z wystawionych przez Inspektorat not odsetkowych.

W związku z powyższym oraz w związku z faktem nie objęcia kontrolą wszystkich zaewidencjonowanych w § 0690 należności, kontrolujący pismem z dnia 18 września 2025 r. zwrócił się do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, z prośbą o udzielenie informacji, czy w 2024 r. wystąpiły przypadki wykonania przez Inspektorat czynności na zlecenie podmiotów zewnętrznych o charakterze cywilnoprawnym, tj. tzw. prac na zlecenie ⁸⁰.

W odpowiedzi udzielonej w piśmie z dnia 18 września 2025 r., Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa poinformował, że w 2024 r. nie wystąpiły przypadki wykonania przez Inspektorat czynności na zlecenie podmiotów zewnętrznych o charakterze cywilnoprawnym ⁸¹.

Z powyższego wynika, iż w 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował wyłącznie należności z tytułu dochodów budżetowych stanowiące niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, tj. nałożone kary w § 0570 i 0580 i ustalone opłaty w § 0610, 0620 i 0690.

Na podstawie okazanej w toku kontroli ewidencji należności klasyfikowanych w § 0920 kontrolujący stwierdził także, że w przypadku zaległości w zapłacie należności klasyfikowanych w §§ 0570 i 0580, Inspektorat również ustalił wysokość odsetek za zwłokę w zapłacie tych należności nieprawidłowo, tj. na podstawie ww. postanowień ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny i przy zastosowaniu stawki 11,25 %.

Ponadto zgodnie z § 1 pkt 3 oraz załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych ⁸², odsetki za zwłokę w zapłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze

⁷⁸ Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 10 października 2023 r. w sprawie stawki odsetek od zaległości podatkowych, obniżonej stawki odsetek od zaległości podatkowych oraz podwyższonej stawki odsetek od zaległości podatkowych (M.P. z 2023 r., poz. 1101),

⁷⁹ str. 378 akt kontroli – Zestawienie wystawionych przez Inspektorat rachunków i not odsetkowych objętych kontrolą w § 092,

⁸⁰ str. 82-83 akt kontroli – Pismo kontrolującego z dnia 18 września 2025 r.,

⁸¹ str. 141 akt kontroli – Pismo Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 18 września 2024 r.,

⁸² tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.,

publicznoprawnym, do których naliczania stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, winny być ewidencjonowane w § 0910 - Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż zaewidencjonowane w § 0920 w 2024 r. i wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-27 z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych należności z tytułu odsetek za zwłokę w kwocie ogółem 1.628,53 zł (należności ogółem 2.304,99 zł – należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2023 r.) winny zostać zaewidencjonowane w § 0910, a nie w § 0920 – Wpływy z pozostałych odsetek.

Również wykonane dochody z przedmiotowego tytułu w części wynikającej z ustalonych w 2024 r. należności winny zostać zaewidencjonowane w § 0910 (kontrolą nie objęto wszystkich dochodów w przedmiotowym paragrafie) i w tym paragrafie wykazane we wskazanym wyżej sprawozdaniu rocznym.

Reasumując należy stwierdzić, iż Inspektorat w 2024 r. z naruszeniem ww. przepisów prawa ustalał należności z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym stanowiących dochód budżetu państwa, co spowodowało zaniżenie wysokości objętych kontrolą należności z przedmiotowego tytułu o kwotę 189,58 zł.

Ponadto Inspektorat w 2024 r. nieprawidłowo ewidencjonował należności i dochody wykonane z tytułu odsetek w § 0920 – Wpływy z pozostałych odsetek, które jako odsetki naliczone z tytułu zwłoki w zapłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, winny być ewidencjonowane w § 0910 - Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.

Skutkiem nieprawidłowej klasyfikacji przez Inspektorat należności z tytułu przedmiotowych dochodów budżetowych, dochodów wykonanych i należności pozostałych do zapłaty na dzień 31 grudnia 2024 r., jest wykazanie tych należności i dochodów przez Inspektorat w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania w 2024 r. planu dochodów budżetowych nieprawidłowo w § 0920 zamiast w § 0910.

Na podstawie losowo wybranych pozycji w ewidencji należności (konto 221) i dochodów (konto 130) z tytułu odsetek za zwłokę (§ 0920), kontrolujący stwierdził, iż Inspektorat aktualizował wartość należności z tytułu odsetek za zwłokę w momencie ich wpłaty oraz na koniec każdego kwartału, w tym na dzień bilansowy.

- **§ 0940** – w 2024 r. Inspektorat zaewidencjonował należności i dochody z rozliczeń / zwrotów z lat ubiegłych w kwocie ogółem 400,12 zł, w tym:
 - kwotę 292,12 zł otrzymanego w dniu 14 marca 2024 r. zwrotu wynikającego z rozliczenia za grudzień 2023 r. opłat za media (woda, ścieki i CO) udokumentowanego rachunkiem nr 3/12/2023 wystawionym dla Inspektoratu w dniu

26 lutego 2024 r. przez Wspólnotę Mieszkaniową Nieruchomości w Malborku i doręczonym do Inspektoratu w dniu 4 marca 2024 r.,

- kwotę 108,00 zł wynikającą z wystawionej przez Inspektorat w dniu 14 lutego 2024 r. dla Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie noty obciążeniowej nr 2/2024 za odsprzedaż 600 szt. urzędowych etykiet, zakupionych przez Inspektorat w 2020 r. Odsprzedaży dokonano po cenie zakupu w kwocie 0,18 zł za 1 szt. Wynikająca z ww. noty należność została zapłacona w dniu 26 lutego 2024 r.

Przedmiotowe należności oraz wpłaty zostały zaewidencjonowane w miesiącach odpowiednio marcu i lutym 2024 r. i były jedynymi zdarzeniami gospodarczymi zaewidencjonowanymi w przedmiotowym paragrafie w 2024 r.

W przypadku wpłaconej na podstawie ww. noty obciążeniowej należności w kwocie 108,00 zł należy stwierdzić, iż nie stanowiła ona wpływu z rozliczeń / zwrotów z lat ubiegłych, gdyż pomiędzy stronami, tj. Inspektoratem a WIORIN w Warszawie nie istniał żaden stosunek prawny, którego skutkiem była wpłata przedmiotowej kwoty tytułem rozliczeń z lat ubiegłych czy zwrotów.

Przedmiotowa należność stanowiła odsprzedaż przez Inspektorat po cenie zakupu etykiet urzędowych dla WIORIN w Warszawie, zakupionych przez Inspektorat w 2020 r. i posiadanych na stanie w ilości pozwalającej zabezpieczyć potrzeby Inspektoratu i dokonać ich odsprzedaży dla innej jednostki Inspekcji. Całe zdarzenie miało miejsce w 2024 r. i tego roku dotyczyło, a zatem winno zostać sklasyfikowane w § 0970 – Wpływy z różnych dochodów, gdzie, zgodnie z postanowieniami wskazanego wyżej § 1 pkt 3 oraz załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, kwalifikuje się dochody nieobjęte pozostałymi paragrafami.

Zatem Inspektorat w przedmiotowym przypadku zastosował błędną klasyfikację należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w kwocie 108,00 zł z naruszeniem wskazanych wyżej przepisów.

3.4. Prawdliwość i terminowość przekazywania wykonanych dochodów na rachunek budżetu państwa.

Kontrolą objęto prawidłowość i terminowość przekazania wykonanych w III kwartale 2024 r. dochodów na podstawie:

- wyciągów bankowych nr 126-190 (wyciągi od dnia 1 lipca do dnia 30 września 2024 r.) z rachunku bankowego Inspektoratu prowadzonego w NBP O/O w Gdańsku,
- wtórników otrzymanych i wysłanych zleceń płatniczych (opis tytułu wpłaty lub wypłaty),
- wniosków o zwrot nadpłaty,
- zapisów w ewidencji księgowej na koncie 130 prowadzonego z podziałem na paragrafy

klasyfikacji budżetowej w korespondencji z kontem 222.

Na podstawie ww. dokumentów i zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono, że:

- w okresie od dnia 8 lipca do dnia 1 października 2024 r. Inspektorat przekazał do budżetu państwa zrealizowane dochody w kwocie ogółem 331.583,02 zł,
- uzyskane w okresie od 1 lipca do 30 września 2024 r. wpływy, zmniejszone o kwoty zwróconych nadpłat, zostały prawidłowo zaewidencjonowane na dochody w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej (w objętym kontrolą okresie nie wystąpiły wpływy w §§ 0640 i 0940),
- wykonane w okresach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁸³ dochody, Inspektorat przekazywał do budżetu państwa przed upływem lub w terminach wskazanych w ww. przepisie.

Zatem należy stwierdzić, iż w objętym kontrolą okresie, Inspektorat prawidłowo i rzetelnie ewidencjonował uzyskane wpłaty oraz terminowo przekazywał wykonane dochody na rachunek budżetu państwa.

3.5. Prawidłowość ustalania należności pozostałych do zapłaty i zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Inspektorat posiadał należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów budżetowych w kwocie ogółem 28.038,79 zł, w tym zaległości w kwocie ogółem 26.729,85 zł oraz nadpłaty w kwocie ogółem 205,00 zł w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej, jak niżej:

§§	Należności pozostałe do zapłaty	Zaległości	Nadpłaty
0570	6 000,00	6 000,00	-
0580	1 817,74	1 817,74	-
0690	19 132,48	18 912,11	205,00
0920	1 088,57	-	-
Razem	28 038,79	26 729,85	205,00

Na podstawie ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych w korespondencji z okazanymi dokumentami źródłowymi stanowiącymi podstawę zaewidencjonowania należności (decyzjami, rachunkami, notami odsetkowymi i dowodami PK) stwierdzono, że na kwotę należności pozostałych do zapłaty wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.⁸⁴:

- **w § 0570** w kwocie ogółem 6.000,00 zł składają się niezapłacone w terminie kary wynikające z wydanych w 2024 r. decyzji na kwotę:

⁸³ tj. Dz.U. z 2021 r, poz. 259 ze zm.,

⁸⁴ str. 360-375 akt kontroli – Ewidencja księgowa Inspektoratu dot. należności pozostałych do zapłaty / zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r.

- 2.000,00 zł, której termin płatności upłynął w dniu 25 października 2024 r. i tytułem której w dniu 13 listopada i 18 grudnia 2024 r. dokonano wpłat w kwocie ogółem 1.000,00 zł,
- 5.000,00 zł, której termin płatności upłynął w dniu 17 grudnia 2024 r.,
- **w § 0580** w kwocie ogółem 1.817,74 zł składa się zaległość powstała w latach poprzednich i której wysokość na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2024 r. wynosiła tę samą kwotę (brak wpłat w 2024 r.),
- **w § 0690** w kwocie ogółem 19.132,48 zł składają się należności wynikające z wystawionych przez Inspektorat w 2024 r. 52 rachunków za czynności inspekcji na kwotę ogółem 18.059,20 zł oraz 16 rachunków za czynności inspekcji wystawionych przez Inspektorat dla jednego podmiotu w 2021 r. na kwotę ogółem 1.073,28 zł,
- **w § 0920** w kwocie ogółem 1.088,57 zł składają się odsetki naliczone na dzień 31 grudnia 2024 r. od zaległości posiadanych w § 057, 058 i 069 przez 32 podmioty.

Wskazane wyżej kwoty należności pozostałych do zapłaty na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowią również zaległości, z wyjątkiem kwoty ogółem 220,37 zł zaewidencjonowanej w § 0690 i wynikającej w wystawionych 3 rachunków za czynności inspekcji z określonym terminem płatności do dnia 31 grudnia 2024 r. i nie stanowiących zaległości na ten dzień.

Natomiast nadpłata wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w kwocie 205,00 zł ujęta w ewidencji w § 0690 wynika z dokonanej przez podmiot (osobę fizyczną) w dniu 10 grudnia 2024 r. wpłaty tej kwoty przy braku zobowiązań do zapłaty oraz braku wniosku o zwrot nadpłaty do dnia 31 grudnia 2024 r.

Jak z powyższego wynika, Inspektorat prawidłowo określił stan należności pozostałych do zapłaty na dzień 31 grudnia 2024 r. i zaległości oraz nadpłat na ten dzień i wykazał ich wartości w rocznym sprawozdaniu z wykonania w 2024 r. planu dochodów budżetowych Rb-27, z wyjątkiem zaległości w § 0920, których wartości nie wykazał w sprawozdaniu, co opisano szczegółowo w punkcie 3.1 niniejszych ustaleń kontroli.

3.6. Prawidłowość i terminowość podejmowania działań windykacyjnych wobec dłużników posiadających zaległości.

W wyniku kontroli prawidłowości klasyfikowania należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych klasyfikowanych w § 0640, co opisano w pkt 3.3 niniejszych ustaleń kontroli, stwierdzono we wskazanych w tym punkcie 28 przypadkach zaniechanie wystawienia przez Inspektorat dłużnikom upomnień z naruszeniem wskazanych w tym punkcie przepisów prawa.

Ponadto stwierdzono, że w 2024 r. prowadzone były 2 postępowania zmierzające do wykonania przez dłużników ciążących na nich zobowiązań w kwocie ogółem 2.891,02 zł, w tym dotyczące kwoty:

- 1.817,74 zł wynikającej z nałożonych w latach poprzednich kar na spółkę akcyjną z siedzibą w Pruszczu Gdańskim (Nr KRS: 000088182) i zaewidencjonowanych w § 0580, która od 2012 r. znajduje się w likwidacji – postępowanie upadłościowe o sygn. akt VI GUp 24/12 prowadzone przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, do którego Inspektorat zgłosił przedmiotową wierzytelność. W 2024 r. nie wystąpiły żadne wpłaty tytułem spłaty przedmiotowej zaległości, a zatem jej wysokość na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2024 r. wynosiła kwotę 1.817,74 zł. Postępowanie upadłościowe jest w toku,
- 1.073,28 zł wynikającej z wystawionych przez Inspektorat w 2021 r. dla spółki z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nr KRS: 0000602621) 16 rachunków za czynności inspekcji. Na podstawie wydanego w 2021 r. nakazu zapłaty przez Sąd Rejonowy w Warszawie od 2022 r. postępowanie egzekucyjne nr Km 2423/22 prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieście. W 2024 r. nie wystąpiły żadne wpłaty tytułem spłaty przedmiotowej zaległości, a zatem jej wysokość na dzień 1 stycznia i 31 grudnia 2024 r. wynosiła kwotę 1.073,28 zł. Postępowanie egzekucyjne jest w toku.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż z wyjątkiem opisanych w pkt 3.3 niniejszych ustaleń kontroli w części dotyczącej należności z tytułu dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 0640, przypadków zaniechania wystawienia przez Inspektorat dłużnikom upomnień, uchybień i nieprawidłowości w zakresie podejmowania przez Inspektorat w 2024 r. działań windykacyjnych wobec dłużników nie stwierdzono.

3.7. Legalność stosowania ulg w spłacie należności budżetu państwa.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych we wskazanym wyżej zakresie nie stwierdzono przypadku zastosowania przez Inspektorat w 2024 r. ulg w spłacie należności budżetu państwa określonych w ww. ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w postaci ich umorzenia, rozłożenia spłaty należności na raty czy odroczenia terminu ich płatności.

Z uwagi na fakt, iż kontrolą nie objęto wszystkich pozycji należności z tytułu dochodów budżetowych ustalonych w 2024 r., kontrolujący pismem z dnia 15 września 2024 r. zwrócił się do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z prośbą o udzielenie informacji, czy w 2024 r. wystąpiły przypadki zastosowania ulg w spłacie należności budżetu państwa określone w ww. ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w postaci ich umorzenia, rozłożenia ich spłaty na raty czy odroczenia terminu ich płatności ⁸⁵.

W piśmie z dnia 17 września 2025 r. Pomorski Inspektor poinformował, że w 2024 r. nie wystąpiły przypadki zastosowania ulg w spłacie należności budżetu państwa określone

⁸⁵ str. 79-80 akt kontroli – Pismo kontrolującego z dnia 15 września 2025 r.,

w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ⁸⁶.

W 2024 r. nie wystąpiły przypadki zastosowania przez Inspektorat ulg w spłacie należności budżetu państwa.

3.8. Prawdliwość i rzetelność prowadzenia ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych.

W wyniku kontroli we wskazanym wyżej zakresie stwierdzono, że Inspektorat rzetelnie prowadził ewidencję należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych na kontach 221 i 130 z podziałem na paragrafy klasyfikacji budżetowej.

Podstawę zapisów we wskazanej wyżej ewidencji księgowej stanowiły wydane decyzje, wystawione rachunki, upomnienia, noty obciążeniowe, polecenia księgowania, otrzymane wyciągi bankowe i inne dowody.

Objęte kontrolą dowody księgowe określają datę wystawienia, numer, rodzaj i wysokość należności, termin i sposób zapłaty należności i są wydawane przez kierownika jednostki lub osoby przez kierownika jednostki upoważnione, a także są opatrzone dekretem księgowym i ewidencjonowane w miesiącu ich wystawienia, a uzyskane na ich podstawie wpływy z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonowane są w dniu ich uzyskania.

W wyniku kontroli nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi wynikającymi z ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych, a danymi wykazanymi w złożonym przez Inspektorat sprawozdaniu Rb-27 z wykonania w 2024 r. planu dochodów budżetowych.

Zatem należy stwierdzić, iż Inspektorat w 2024 r. dokumentował i ewidencjonował należności budżetu państwa z tytułu dochodów budżetowych oraz wpłaty tych należności w rozdziale 01032 zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości ⁸⁷ i w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w wydanych na podstawie ww. ustaw aktach wykonawczych.

3.9. Wykonanie zaleceń pokontrolnych Wojewody Pomorskiego wynikających z wystąpienia pokontrolnego nr FB-III.431.54.2023.TT z dnia 15 maja 2024 r.

W wyniku przeprowadzonej przez pracownika Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w 2023 r. kontroli w zakresie realizacji dochodów budżetu państwa oraz wydatkowania środków publicznych na zadania objęte planem finansowym jednostki w 2022 r. stwierdzono stosowanie błędnej klasyfikacji budżetowej w przypadku wpływów w kwocie ogółem 302.749,52 zł z tytułu kar pieniężnych nałożonych na osoby fizyczne, które zaewidencjonowano w § 0580 zamiast w § 0570 oraz w przypadku wpływów uzyskanych z tytułu opłat za czynności kontrolne zaewidencjonowanych w § 0830 zamiast w § 0690.

⁸⁶ str. 143-144 akt kontroli – Pismo Pomorskiego Inspektora z dnia 17 września 2025 r.,

⁸⁷ tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.,

W związku z powyższym Wojewoda Pomorski w wystąpieniu pokontrolnym nr FB-III.431.54.2023.TT z dnia 15 maja 2024 r. wydał zalecenie zwiększenia nadzoru nad stosowaniem prawidłowej klasyfikacji budżetowej wpływów z tytułu kar pieniężnych nałożonych na osoby fizyczne oraz wpływów z opłat za przeprowadzone czynności kontrolne.

W wyniku kontroli należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych w §§ 0570, 0580 i 0690, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej w tym zakresie, a zatem należy stwierdzić, że Inspektorat zastosował się do zaleceń Wojewody Pomorskiego wynikających z ww. wystąpienia pokontrolnego.

Ocena realizacji dochodów budżetu państwa w 2024 r.:

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakresie wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych, **wykonanie to należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.**

Przyczyną stwierdzonych uchybień było:

- niestosowanie przez Inspektorat zasad sporządzania sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w odniesieniu do zaległości z tytułu pozostałych odsetek klasyfikowanych w § 0920,
- niestosowanie przez Inspektorat w 12 objętych kontrolą przypadkach, zasad terminowego podejmowania czynności zmierzających do wykonania przez dłużników ciążyących na nich zobowiązań wobec budżetu państwa, tj. zapłaty przypadających budżetowi państwa należności pieniężnych, w postaci wysłania dłużnikom upomnienia wzywającego do zapłaty zaległości z naruszeniem zasad określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej (...),
- niestosowanie się przez Inspektorat w 2024 r. przy wynajmowaniu lokalu mieszkalnego znajdującego w posiadanej w trwałym zarządzie nieruchomości położonej w Chojnicach do postanowień ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami i dotyczących obowiązku uzyskania zgody Starosty Chojnickiego i Wojewody Pomorskiego na wynajęcie lokalu mieszkalnego na okres dłuższy niż 3 lata,
- zastosowanie przy wynajmie lokalu mieszkalnego znajdującego się w nieruchomości położonej w Chojnicach, określonych w umowie zawartej w 2005 r. zasad określania wysokości opłat za korzystanie z lokalu (czynszu i centralne ogrzewanie) w formie ryczałtowej i ich waloryzacji w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych,
- zastosowanie zasad i stawek określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny przy określaniu wysokości odsetek za zwłokę w zapłacie niepodatkowych

należności budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym, do których naliczania stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,

- błędne zastosowanie klasyfikacji budżetowej w przypadku dochodu uzyskanego w kwocie 108,00 zł z odsprzedaży innej jednostce budżetowej zakupionych w latach poprzednich urzędowych etykiet.

Skutkiem stwierdzonych uchybień było:

- niewykazanie w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych kwoty 1.088,57 zł należności pozostałych do zapłaty na dzień 31 grudnia 2024 r. z tytułu pozostałych odsetek - § 0920, także jako zaległości (kolumna 12 sprawozdania),
- w 12 objętych kontrolą przypadkach brak wystawienia w terminie do 30 dni po upływie terminu płatności, upomnienia wzywającego dłużników do zapłaty zaległości w kwotach od 110,00 zł do 1.787,00 zł, których opóźnienie w zapłacie należności wyniosło ostatecznie na dzień bilansowy od 55 do 154 dni,
- wynajmowanie przez okres dłuższy niż 3 lata lokalu mieszkalnego znajdującego się w oddanej Inspektoratowi w trwały zarząd nieruchomości położonej w Chojnicach bez uzyskania wymaganej prawem zgody Starosty Chojnickiego i Wojewody Pomorskiego,
- określenie miesięcznego czynszu najmu lokalu mieszkalnego znajdującego się w nieruchomości Inspektoratu w Chojnicach wraz z opłatą za centralne ogrzewanie od dnia 1 lutego 2024 r. w kwocie 804,11 zł, a zatem w wysokości znacznie poniżej wartości rynkowej i nie zabezpieczającej w dostatecznym stopniu realizacji określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zasad uzyskiwania dochodów z mienia i ponoszenia wydatków przez jednostki sektora finansów publicznych,
- w przypadkach objętych kontrolą, zastosowanie zasad i stawek określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny przy określaniu wysokości odsetek za zwłokę w zapłacie niepodatkowych należności budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym, spowodowało ich zaniżenie o kwotę ogółem 189,58 zł, w stosunku do wysokości odsetek naliczonych prawidłowo z zastosowaniem zasad i stawek określonych przepisami działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
- zastosowania zasad i stawek określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny przy określaniu wysokości odsetek za zwłokę w zapłacie niepodatkowych należności budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym, do których naliczania stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, spowodowało zaewidencjonowanie należności z tytułu dochodów budżetowych i dochodów wykonanych, a także należności pozostałych do zapłaty na dzień 31 grudnia 2024 r. z zastosowaniem nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej w § 0920 – Wpływy z pozostałych odsetek, zamiast w § 0910 – Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat

z tytułów podatków i opłat, a następnie wykazaniem tych danych nieprawidłowo, bo w § 0920 zamiast w § 0910 w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych,

- zaewidencjonowanie w § 0940 – Rozliczenia / zwroty z lat ubiegłych dochodu uzyskanego w kwocie 108,00 zł z odsprzedaży innej jednostce budżetowej, zakupionych w latach poprzednich urzędowych etykiet, który winien zostać zaewidencjonowanych w § 0970 – Wpływy z różnych dochodów.

Osobą/osobami odpowiedzialną/odpowiedzialnymi za stwierdzone uchybienia są: Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Główny Księgowy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku.

Stwierdzone nieprawidłowości/uchybieńia:

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości w zakresie:

1. Wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu wydatków budżetu państwa:
 - przyznanie nagród pracownikom – członkom korpusu służby cywilnej w kwocie ogółem 90.300,00 zł bez udokumentowania wystąpienia w każdym przypadku przesłanki ustawowej ich przyznania,
 - 2 przypadki zastosowania błędnej klasyfikacji budżetowej wydatków w kwocie ogółem 9.827,31 zł,
 - wydatkowanie ogółem kwoty 2.719,50 zł na zakup usług, których cena została określona w sposób ryczałtowy z naruszeniem ustawowych zasad dokonywania wydatków w sposób celowy i oszczędny,
 - wydatkowanie kwoty 799,50 zł na zakup usług realizowanych na podstawie umowy zawartej z usługodawcą na okres dłuższy niż rok budżetowy,
 - zawyżenie o kwotę ogółem 499,31 zł w złożonym za rok 2024 r. sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa kwoty zobowiązań wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.,
 - zamieszczenie planu zamówień publicznych na 2024 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych z 42 dniowym opóźnieniem,
 - w 2 przypadkach brak wymaganego regulaminem protokołu przedmiotu zamówienia przy dokonywaniu zamówień na kwotę ogółem 19.400,00zł,
 - w 2 przypadkach odpowiednio dokonanie rozeznania rynku oraz zaproszenie do złożenia oferty wykonawców w liczbie mniejszej niż wymagana w regulaminie przy dokonywaniu zamówień na kwotę ogółem 44.217,00 zł.
2. Wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych:
 - niewykazanie w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zaległości w § 0920 w kwocie ogółem 1.088,57 zł,
 - niewysłanie, w 12 objętych kontrolą przypadkach, dłużnikom posiadającym zaległości

w kwotach od 110,00 zł do 1.787,00 zł oraz opóźnienie w zapłacie należności wynoszące od 55 do 154 dni wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., upomnień wzywających do zapłaty zaległości po upływie 30 dni od terminu płatności tych należności,

- wynajmowanie lokalu mieszkalnego znajdującego się w oddanej w trwały zarząd Inspektoratu nieruchomości położonej w Chojnicach, przez okres dłuższy niż 3 lata, bez wymaganej prawem zgody Starosty Chojnickiego i Wojewody Pomorskiego,
- określenie w zawartej w 2005 r. umowie najmu lokalu mieszkalnego w Chojnicach zasad ustalania wysokości opłat za korzystanie z lokalu (czynszu i opłat za CO) w postaci stawek ryczałtowych wynoszących od dnia 1 lutego 2024 r. kwotę brutto 804,11 zł oraz zasad ich waloryzacji w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, ze skutkiem obowiązującej w 2024 r. wysokości tych opłat znacznie poniżej ich wartości rynkowej oraz braku zabezpieczenia w dostatecznym stopniu uzyskiwania dochodów z najmu przedmiotowego lokalu oraz zwrotu przez najemcę wszystkich wydatków ponoszonych przez Inspektorat w związku z jego eksploatacją w rzeczywistej ich wysokości,
- ustalenie wysokości należności z tytułu odsetek od nieterminowych płatności niepodatkowych należności budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym z zastosowanie zasad ustalania ich wysokości i stawek określonych w ustawie 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, a nie określonych w dziale III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, co spowodowała określenie ich, w zakresie objętym kontrolą, w niższej niż należna wysokości o kwotę 189,58 zł,
- zastosowanie błędnej klasyfikacji budżetowej należności z tytułu odsetek od nieterminowych płatności niepodatkowych należności budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym, dochodów wykonanych z tego tytułu i należności pozostałych do zapłaty wg stanu na dzień bilansowy w postaci § 092 – Wpływy z pozostałych odsetek, zamiast § 0910 – Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat, a także w związku z tym wykazaniem tych danych nieprawidłowo, bo w § 0920 zamiast w § 0910 w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania przez Inspektorat w 2024 r. planu dochodów budżetowych
- zaewidencjonowanie w § 0940 – Rozliczenia / zwroty z lat ubiegłych dochodu uzyskanego w kwocie 108,00 zł z odsprzedaży innej jednostce budżetowej, zakupionych w latach poprzednich urzędowych etykiet, który winien zostać zaewidencjonowany w § 0970 – Wpływy z różnych dochodów.

Ocena kontrolowanej działalności: Pozytywna z nieprawidłowościami

Ocena kontrolowanej działalności wynika z dokonanych ocen zagadnień objętych kontrolą, w postaci:

1. Wykonania planu wydatków budżetu państwa, którego wykonanie przez Inspektorat

w 2024 r. oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

2. Wykonania planu wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym, którego wykonanie przez Inspektorat w 2024 r. oceniono pozytywnie.
3. Wykonania planu dochodów budżetowych, którego wykonanie w 2024 r. przez Inspektorat oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości:

Biorąc pod uwagę stwierdzone uchybenia i nieprawidłowości, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli wnoszę o:

1. Dokumentowanie w aktach osobowych w każdym przypadku przyznania pracownikowi – członkowi korpusu służby cywilnej nagrody ze specjalnie utworzonego w tym celu funduszu nagród, wystąpienia przesłanki jej przyznania określonej w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.
2. Stosowanie klasyfikacji budżetowej wydatków i dochodów budżetu państwa zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych.
3. Przeprowadzanie w uzasadnionych przypadkach analizy ekonomicznej zasadności nabywania usług z zastosowaniem wynagrodzenia za te usługi określanego w sposób ryczałtowy w celu ich nabywania zgodnie z zasadami dokonywania wydatków określonymi w ustawie o finansach publicznych.
4. Zawieranie umów na nabycie usług i w związku z tym zaciąganie zobowiązań na zasadach i na okresy określone w ustawie o finansach publicznych.
5. Sporządzanie sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetu państwa i sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych zgodnie z zasadami ich sporządzania określonymi w ustawie o finansach publicznych i w przepisach wydanych na podstawie tej ustawy.
6. Zamieszczanie w Biuletynie Zamówień Publicznych planu zamówień publicznych jednostki na dany rok budżetowy w terminach określonych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.
7. Stosowanie obowiązujących w jednostce zasad dokonywania wydatków o wartości niższej niż wskazana we wskazanej wyżej ustawie Prawo zamówień publicznych, w celu zapewnienia dokonywania tych wydatków zgodnie z zasadami ich dokonywania określonymi w ustawie o finansach publicznych.
8. Podejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości wobec budżetu państwa w terminach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. Wynajmowanie lokalu znajdującego się w posiadanej w trwałym zarządzie nieruchomości Skarbu Państwa zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
10. Ustalanie wysokości dochodu budżetu państwa z tytułu wynajmowania lokalu znajdującego się w posiadanej w trwałym zarządzie nieruchomości Skarbu Państwa oraz zasad ponoszenia przez najemcę lokalu zwrotu kosztów jego użytkowania zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych.
11. Ustalanie wysokości należności z tytułu odsetek za zwłokę od przeterminowanych należności budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz dziale III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt. 1 i 3 ustawy o kontroli proszę o złożenie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń lub o przyczynach ich niewykorzystania albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Beata Rutkiewicz
Wojewoda Pomorski

/dokument podpisany elektronicznie/